

POHJANMAAN MAANPUOLUSTAJA

N:o 1
Maaliskuu
2020

Kuva Jouko Liikanen

Yhdessä eteenpäin

Esimerkki ja johtajuus

Elämme poikkeuksellista aikaa. Maaliskuussa otettiin käyttöön valmiuslaki, sekä useita arkeemme vaikuttavia suosituksia ja rajoituksia koronaviruspandemian hidastamiseksi, pysäyttämiseksi ja terveydenhuollon hoitokapasiteetin varmistamiseksi. Yli 70-vuotiaainen on veloitettu pysymään erillään kontakteista muiden ihmisten kanssa mahdollisuuksien mukaan, koulut ovat siirtyneet etäopetukseen ja lapset ensisijaisesti koteihin. Suuri osa työtehtävistä on siirtynyt kotoa etätyönä toteutettavaksi. Samalla pandemia-aikana yhteiskunnalle kriittisissä tehtävissä työskenteleville pyritään varmistamaan mahdollisimman hyvät työssäkäyntimahdollisuudet ja -edellytykset. Käynnissä on yhteiskunnallinen häiriötilanne, johon olemme varautuneet. Tämän kaltaisia tilanteita varten olemme harjoitelleet. Useat meistä ovat osallistuneet harjoituksiin, joissa yhteiskunnan toiminta, valmius ja turvallisuus varmistetaan vastaavien häiriö- ja poikkeusolojen aikana. Yhteiskuntamme eri alo-

jen valmius ja yhteistoiminta ovat vahvat. Tämän tuntevina voimme osoittaa esimerkkiä ja johtajuutta: teemme oman osamme, huolehdimme lähimmäisistämme, jaamme oikeaa tietoa ja noudatamme saatuja toimintaohjeita.

Maanpuolustustyö on tärkeää

Maanpuolustustyö on näinä aikoina tärkeää. Työ vain muuttaa muotoaan. Yhdistyksien kokous- ja esitelmätilaisuuksia ei parhaillaan voida toteuttaa perinteisesti, mutta näitä voidaan monelta osin korvata etäkokouksilla. Juhlat kuuluvat toiseen aikaan. Edellytykset perinnetyön tekemiseen rajoitusten puitteissa ovat hyvät. Luonnossa voi liikkua, sekä omaa kuntoaan ja osaamistaan kehittää, eritoten verkkokursseilla. Puolustusvoimat on päättänyt perua kertausharjoitukset toistaiseksi, sekä on toteuttanut erityisjärjestelyt varusmiespalveluksen koulutukseen ja lomiin. Maanpuolustus- koulutusyhdistys MPK on keskeyttänyt koulutustoiminnan 31.5.2020 saakka. Onneksi molemmilla koulutusorganisaatioilla on tar-

jolla myös laadukasta verkkokurssimateriaalia. Koen tärkeänä ajankohtaiset yhteisöllisyyden ja yhteistyön muodot. Moni yhdistys on tarjonnut apuaan eritoten yli 70-vuotiaiden arjen helpottamiseksi, esimerkiksi kaupankäynnin ja muiden käytännön avun tarjonnan muodossa nykytilanteessa. Yhtä lailla monet ovat lähteneet tukemaan huoltovarmuutta, paikallista yrittämistä ja työpaikkoja; monilla aloilla ja sen työntekijöillä kun ajat ovat vaikeat.

RUL:n uudistukset eteenpäin

Aloitin Suomen Reserviupseeriliiton (RUL) puheenjohtajana 1.1.2020. Samalla lähdimme yhdessä toteuttamaan seuraavia toiminnallisia uudistuksia: Laajemman vastuujoukon rakenne osaksi liiton valmistelua, päätöksentekoa ja yhteiskunnallista vaikuttamista, sekä laaja yhteistyö. Toimintamallien kehittäminen: etäosallistumisen ja valmiuksien kehittäminen, sekä sähköisten työtilojen ja materiaalihallinnan kehittäminen liitossa, piireissä ja jäsenyhdistyksissä Hallitustyöskentelyn kehit-

täminen ja suunnittelutyön lisääminen: kokousten tiivistäminen ja erillinen strategiatyöpajaosuus osaksi työskentelyä Tulosten arvioinnin aika on vuoden lopulla, mutta olen jo saavutettuihin tuloksiimme tyytyväinen. Etätyöskentelyn toimintamallit testattiin 14.3.2020 RUL:n hallituksen kokoontuessa pääosin etäkokouksena. Hallituksen strategiatyöryhmien kolme päähanketta tuottavat parhaillaan toi-

menpidemuotoisia tuloksia aiheista a) Jäsenhankinta ja jäsenhuolto, b) Liiton tapahtumien ja viestinnän kehittäminen, sekä c) Vapaaehtoisen maanpuolustuksen lain ja ampuma-aselain uudistuksen käyttöönotto ja edunvalvonta.

RUK 100

Tätä kirjoittaessani RUK 100 juhlavuoden tapahtumat 6.6.2020 Haminassa ovat edelleen valmistelussa ja toteutumassa. Oh-

jeiden mukaan toki mennään. Olisi hienoa päättää karanteenikausi yhdessä reserviupseerikoulutuksen 100-vuotisjuhlallisuuksissa, tervetuloa! Hyvää maanpuolustuske-

Aaro Mäkelä

Aaro Mäkelä, Reserviupseeriliiton puheenjohtaja

Kriiseistä selviydytään

Kotiseudullamme Laatokan rannoilla oli saatu asua rauhassa - tosin sotatoimi-alueen säättämissä rajoissa. Kunnes 13.3. 1940 annettiin kaksi päivää aikaa valmistautua lähtöön. Meille määrättiin päätepesteeksi Oulainen. Sinne asettuivat maalaiskunnan ja -seurakunnan virastot ja evakkojakin. Muuan heistä, Matti Siitonen kertoi Moskovon rauhan sanoman saavuttaneen hänen perheensä sanantuojan mukana. Hurskaan rukoilevaisperinteen mukaisesti hän oli ehdottanut helpottuneena: Sepä hyvä, nyt käydään kiittämään. Polvirukouksen jälkeen oli sanantuoja kertonut rauhan ankarat ehdot. Matti kertoi, että oli se jo helpompi kuulla, kun oli jo mieli käännetty kiittämään. Ehkä oli kuunneltu Valamon saaren opasiasää, skeemamunkki Johannes-ta, joka neuvoi: Mikään ei muuta mahdottomia asioita niin kuin ylistys. Jumalan on silloin pakko ryhtyä auttamaan. Seuraavaan lähtöön syksyllä 1944 oli varustauduttu jo paremmin. Kummivanhempani, Sortavalan kap-palainen Toivo Multanen

ja vaimonsa Ester antoivat minulle erikoisen arvokkaan lahjan syntymäpäivänäni. Kun täytin seitsemän vuotta, sain ikiomaksi Sotilaiden virsikirjan. Vieläkin rohkaistun kirjasein kansi-kuvasta, jossa turvan lähteitä viestivät kypärä ja risti. Pohjanmaalla olemme saaneet asua rauhassa. Raivata ja rakentaa. Kriisinhallinta-veteraanin ominaisuudessa ovat ikuiset ja uusiutuvat voimavarat auttaneet palvelemaan isänmaan asialla. Tämän seudun kansan sielusta olen löytänyt kohtalotoveruuden kaikupohjaa. Ajattelen täkäläistä versiota Narvan marssista. Raskaan torjuntavoiton johdosta on ymmärrettävää E.G. Geijerin riimittely: Muistot, aika häipyvä heittä / hetken riemut kalpeat peitä / Yöhyt synkeä kattaa meitä/ Varjot laulumme kuulkoot vaan.

Kun Raudaskylän hautausmaa otettiin käyttöön 5.11. 1940, oli Juho Kytömäki kirjoittanut tilaisuuteen toivorikkaammat säkeet. Ne oli sovitettu Narvan marsin tahtiin, mutta heijastavat yhä rohkeata ylösnou-

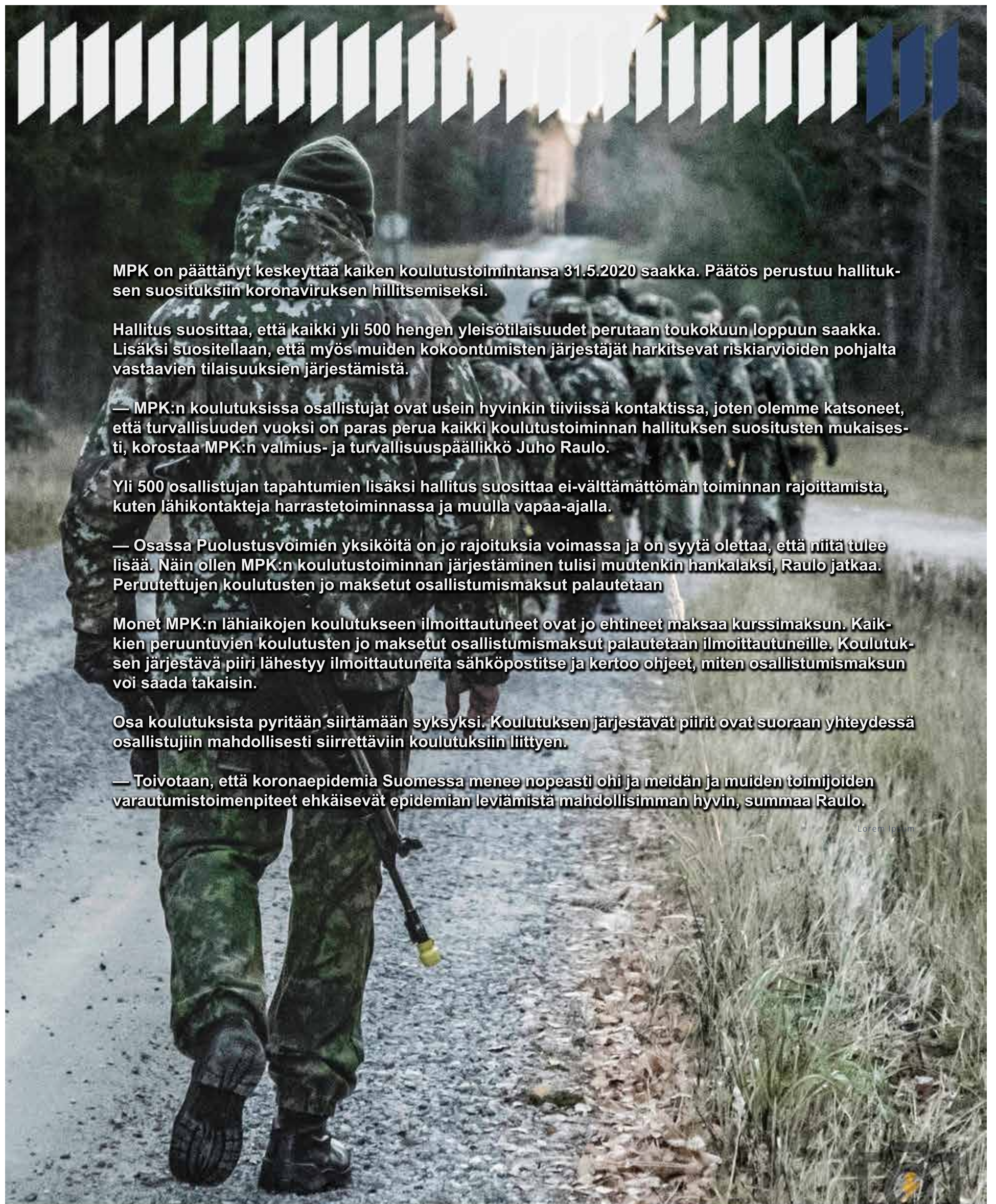
semususkkoa. ”Äitimme kallis, kyyneleesi heittä, hautojen kummut toivoas ei peitä. Taivaan Herra on muistanut meitä: Taistomme päättynyt on leppohon. Herralle kunnia, Herralle valta Herralle ylistys kaikkialta, Kuoleman yöstä ja kumpujen alta Voittomme päivä nouseva on.

Esko Jaatinen

Kuva:

Ilomantsin Museosäätiö

MPK on päättänyt keskeyttää kaiken koulutustoimintansa 31.5.2020 saakka. Päätös perustuu hallituksen suositukseen koronaviruksen hillitsemiseksi.

Hallitus suositaa, että kaikki yli 500 hengen yleisötilaisuudet perutaan toukokuun loppuun saakka. Lisäksi suositellaan, että myös muiden kokoontumisten järjestäjät harkitsevat riskiarvioiden pohjalta vastaavien tilaisuuksien järjestämistä.

— MPK:n koulutuksissa osallistujat ovat usein hyvinkin tiiviissä kontaktissa, joten olemme katsoneet, että turvallisuuden vuoksi on paras perua kaikki koulutustoiminnan hallituksen suositusten mukaisesti, korostaa MPK:n valmius- ja turvallisuuspäällikkö Juho Raulo.

Yli 500 osallistujan tapahtumien lisäksi hallitus suositaa ei-välttämättömän toiminnan rajoittamista, kuten lähikontakteja harrastetoiminnassa ja muulla vapaa-ajalla.

— Osassa Puolustusvoimien yksiköitä on jo rajoituksia voimassa ja on syytä olettaa, että niitä tulee lisää. Näin ollen MPK:n koulutustoiminnan järjestäminen tulisi muutenkin hankalaksi, Raulo jatkaa. Peruutettujen koulutusten jo maksetut osallistumismaksut palautetaan

Monet MPK:n lähiaikojen koulutukseen ilmoittautuneet ovat jo ehtineet maksaa kurssimaksun. Kaikkien peruuntuvien koulutusten jo maksetut osallistumismaksut palautetaan ilmoittautuneille. Koulutuksen järjestävä piiri lähestyy ilmoittautuneita sähköpostitse ja kertoo ohjeet, miten osallistumismaksun voi saada takaisin.

Osa koulutuksista pyritään siirtämään syksyksi. Koulutuksen järjestävät piirit ovat suoraan yhteydessä osallistujiin mahdollisesti siirrettäviin koulutuksiin liittyen.

— Toivotaan, että koronaepidemia Suomessa menee nopeasti ohi ja meidän ja muiden toimijoiden varautumistoimenpiteet ehkäisevät epidemian leviämistä mahdollisimman hyvin, summaa Raulo.

Lorem Ipsum

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
POHJANMAAN MAANPUOLUSTUSPIIRI

www.facebook.com/pohmpp

www.instagram.com/mpkpohjanmaa

Pohjanmaan maanpuolustuspiiri

Piiripäällikkö Jani Pikkarainen
050 553 6828, janipikkarainen@mpk.fi

Koulutussihteeri Rhea Nykvist
0400 395 909, rhea.nykvist@mpk.fi

Kokkolan ja Vaasan koulutuspäälliköt

Koulutuspäällikkö Toni Puutio
040 177 3414, toni.puutio@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Hannu Maunula
040 486 4200, hannu.maunula@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Kari Rönnqvist
040 527 0712, kari.ronnqvist@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Petri Uurainen
040 412 2529, petri.uurainen@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Pauli Salo
040 167 7333, pauli.salo@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Jari Myllymäki
0500 265 147, jari.myllymaki@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Juha Möttönen
040 543 3754, juha.mottonen@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Ralf Ström
044 982 1033 ralf.strom@mpk.fi

MPK Pohjanmaan maanpuolustuspiirin valmiuspäällikkö ylil (res) Toni Puutio

Aloitin MPK Pohjanmaan maanpuolustuspiirin valmiuspäällikkönä 1.1.2020. On kunnia vastaanottaa valmiuspäällikön tehtävä MPK Pohjanmaan maanpuolustuspiirissä. Pääsen jatkamaan vuonna 2017 koulutuspäällikön tehtävissä aloitettua työtä vapaaehtoisen maanpuolustuksen parissa. Oma työpanos on mennyt viimevuosina pääsääntöisesti MPK Vaasan koulutuspaikan kehittämiseen ja koulutustapahtumien organisointiin. Nyt on aika suunnata katse koko piirin toimintaan valmiuspäällikön tehtävien puitteissa. Mielenkiintoisessa ja varmasti antoisassa tehtävässä haluan painottaa eritoten vapaaehtoisuutta ja sitä tukevia käytänteitä. Haluan kehittää toimintaa omalla vastuualueellani hyvässä yhteistyössä niin vapaaehtoisten, MPK:n työkavereiden kuin yhteistyötahojen kanssa.

Toni Puutio

Koronavirus epidemian ollessa päällä MPK:n koulutustoiminta on keskeytetty ja suunnitellut tilaisuuksia peruttu 31.5.2020 saakka. Sen jälkeen olevien tapahtumien valmistelua jatketaan suunnitelmien mukaisesti sekä keväälle suunnitellut peruttu koulutustapahtumat pyritään toteuttamaan myöhemmin. Tulemme käyttämään nyt koulutustoiminnasta jääneen ajan mm. sisäiseen koulutukseen ja tulevien koulutustapahtumien valmisteluun. Valmiuspäällikkönä vastaan piirin valmius- ja turvallisuussuunnittelusta. Päivitämme myös korona-epidemian liittyvää ohjeistusta tarpeen mukaan. Alkuun pärjäämme mainiosti MPK:n tekemällä ohjeistuksella, joka löytyy MPK:n nettisivuilta osoitteesta www.mpk.fi. Valmiuspäällikkönä olen

myös kehittämässä MPK Pohjanmaan maanpuolustuspiirin sotilaallista valmiutta palvelevaa (SOTVA) koulutustarjontaa, joka järjestetään vuodenvaihteessa voimaantulleeseen lakimutoksen ja sitä seuranneiden normien mukaisesti. Kehittämistyötä voidaan jatkaa täysipainoisesti vallitsevasta tilanteesta huolimatta. Tavoitteena on luoda yhteisempi ja johdonmukaisempi kokonaisuus, joka tarjoaa paremmat osallistumismahdollisuudet niille reserviläisille, jotka haluavat määrätietoisesti kehittää omaa toimintakykyään. SOTVA koulutus tulee perustumaan valtakunnallisiin koulutusohjelmiin ja kursseista saa luotua entistä selkeämpiä koulutuspolkuja. Lisäksi järjestämämme SOTVA koulutus tukee entistä paremmin alueemme paikallisjoukkojen suoriutumiskyvyn kehittämistä sekä keskittyy yksilöiden osaa-

misen ja kokonaisvaltaisen toimintakyvyn kehittämisen. Suurimmat muutokset näkyvät vuoden 2021 toteutuksessa ja haluan edelleen korostaa vapaaehtoisten kouluttajien roolia muutoksessa. Muutokset tullaan tekemään hyvässä yhteistyössä unohtamatta aikaisemmin opittuja hyviä käytänteitä. Konkreettisenä esimerkkinä mainittakoon jalkauttamisvaiheessa oleva sotilaspoliisikoulutusohjelma, jonka kouluttajakoulutus käynnistyy, kun koulutustoiminta palaa normaaliksi. Suuri osa työstäni on olla MPK:n vapaaehtoisten sekä alueemme reserviläisten kontaktipintana. Minulle voi soittaa matalalla kynnyksellä ja sähköpostilla minut tavoittaa hyvin, sillä pyrin välttämään toistaiseksi lähikontaktia ohjeistuksen mukaisesti.

Valmiuspäällikkö
Toni Puutio

MPK Pohjanmaa

Uutta oppia viestintään

MPK tukee vapaaehtoisen maanpuolustuksen kouluttajien ja toimijoiden opiskelua ja urapolun kehitystä.
Kuva: Jouko Liikanen

MPK:n vapaaehtoisten tiedottajien ja kuvaajien koulutuspäivät järjestettiin Tikkakoskella 14.-16.2. 2020. Tällaiset koulutuspäivät on tarkoitettu piirien sitoutuneille tiedottajille ja kuvaajille. Koulutuspäiville osallistutaan piirien esitysten mukaisesti, mutta uusien vapaaehtoisten kannattaa olla itse aktiivinen omaan piiriin päin. Tällä kertaa ideana oli kouluttaa perusjuttujen (uusi laki, mediapankki) lisäksi videoiden kuvaamisen ja editoinnin perusteet käytännön tekemisen kautta,

samoin juttujen teko (teksti ja kuvat) MPK:n kotisivuille. Nyt opittiin tuntemaan MPK:n viestinnän ajankohtaiset asiat ja viestintäperiaatteet sekä käyttämään yhdistyksen omaa mediapankkia. Tiedottajien virallisten viestintäkanavien käytön osaaminen korostui. Valokuvaajat perehtyivät videokuvauksen ja editoinnin perusteisiin sekä MPK:n videotuotantomateriaaleihin. Tiedottamisen yksi tärkeä ominaisuus on nopeus luottavuuden lisäksi. Eräänä

uutena osa-alueena valokuvauksessa opeteltiin videoiden tekoa sosiaaliseen mediaan ja pikavideoiden työstämistä älypuhelimella. Teoriatuntien sisältöä toteutettiin viestintäharjoituksilla, kohteena olivat Ilmasotakoulun alueella toimineet muut kurssit. Valokuvaamisen kurssilla viimeisteltiin haastatteluin. Tiedottajat puolestaan kirjoittivat jutut MPK:n ajankohtaista-järjestelmään. Kolmen päivän aikana saadut uudet tiedot ja taidot ovat nyt käytössä, joilla-

MPK Pohjanmaan piiristä koulutuspäiville Ilmasotakoululla osallistuvivat Pasi Lindroos ja Jouko Liikanen.
Kuva: Tommy Koponen

kin uutena asiana, joilla-kin vanhan tiedon täydennyksenä. Koulutuspäivien annin kruunasi vierailu ja opastettu kierros Tikkakosken Ilmavoimamuseossa.

Jouko Liikanen

Toiminnallinen pistooli

”Se, että omistaa kitaran, ei tee vielä soittajaa!” Toiminnallisen pistoolin opintosuunta käynnistyy Vaasassa

Taktisia asekursseja haulikolle, kiväärille ja pistoolille olen pitänyt Vaasassa jo 25 vuotta. Viime vuodet on kuitenkin keskitytty ”taktis” -käsitteen alla pelkääseen kivääriin ja pistoolipuolella on lähinnä pidetty IDPA -kursseja. MPK:n ampumakoulutustoiminta varautumisen ja turvallisuuden puolella (VARTU) pohjautuu MPK:n jäsenjärjestöjen lajeihin. Tästä syystä kehitin uudelleen ”Toiminnallisen pistoolin” -opintosuunnan. Kevään osalta aloitus jäi koronan alle, mutta heti kun mahdollista, jatketaan erittäin yksityiskohtaisesti toiminnallisen käsiaseammunnan yksityiskohtiin pureutuen.

Lähtökohtana valmennuksellinen ajattelu

Urheiluammunta on pääsääntöisesti Suomessa käsiaseen omistukseen oikeuttava peruste. Tästä syystä kurssikokonaisuus on suunnattu toiminnallisesti urheiluammunnasta kiinnostuneille. Ensimmäinen lähiviikonloppu jakautuu kahteen osaan; ensimmäinen päivä (kurssi 1A) on tarkoitettu hyvin vähän tai ei ollenkaan kilpailukemusta omaaville ja toinen (kurssi 1B) aktiivisesti kilpaileville. Teemat ovat hyvin pitkälle samat mutta tekemisen tempo jälkimmäisellä osiolla on kovempi, jolloin perustekniikka tulee olla hallussa. Kurssiin liittyy myös edeltävä valmistava koulutus, missä läpikäydään seikkaperäisesti toiminnallisen käsiaseammunnan perusteet ja tehdään paljon kylmäharjoittelua kovilla ampumisen sijaan. Tämä kylmäharjoittelu ei sitten takuuvarmasti ole synonyymi ”kuivalle (tylsä) harjoittelulle”!

Valmistava koulutus mahdollistaa rata-ajan tehostamisen

Kylmäharjoittelulla luodaan liikeratojen puhtaus samalla tavalla kuin vaikkapa nyrkkeilijä hio tekniikkaansa varjonyrkkeilyllä. Rata-aikaa ei tuhlaa aivan perusteiden opetteluun, vaan siellä pitää keskittyä aseiden hallintaan, liikkumiseen, tähtäämiseen ja laukaisun yhteensovittamiseen. Ampuma-asen-

not, molempien käsien ote (myös vahvemmalla ja heikommalli), kotelosta vedon liikerata, lippaanvaihdot, häiriöpoisto, yksittäisen laukauksen puhdas hallinta ja maalin vaihto ovat asioita, mitkä opetellaan erikseen.

Opintosuunnan teesien teemoitus

Lähi- ja etäpäiväopinnot sisältävät 13 osa-aluetta, joista kylmäharjoitteluvaiheessa läpikäydään seuraavat; **Ote aseesta;** eri käsiasemallien vaikutus otteeseen. Esimerkiksi Glock-pistoolissa tukikäden ote muotoutuu aivan erilaiseksi kuin vaikkapa ”cz-johdannaisissa” rungoissa.

Ampuma-asento; on ymmärrettävä kehon painopiste ennen liikkeellelähtöä ja huomioitava asennon muodostamisen erot, kun otetaan vain yksi tai useampi askel. **Käännökset;** kehon osien liike ja painopisteen muuttuminen eri kääntymistekniikoissa. **Veto kotelosta versus käsiotteet;** tukikäden otteen muodostuminen ja suhde aseeseen liikeradan eri vaiheissa ennen ”yläkuolokohtaa”. Tutkitaan myös dominoivan silmän vaikutusta vedon liikeradan suuntautumiseen.

- **Tähtääminen** versus laukaisu; katseen tarkentaminen jyvään suhteessa aseiden tähtäyslinjalle saattamiseen.

Laukaustapahtuma; ”tahdosta riippumattoman refleksin” luomisen perusteet.

Maalin vaihto; katseen suuntaaminen suhteessa aseiden liikerataan.

Liikkeellelähtö; erot, kun kyseessä on yhden tai useamman askeleen ottaminen.

Liikkuminen; kehon painopisteen muuttuminen liikuttaessa eteen, taakse, vasemmalle ja oikealle. taidon kehittäminen.

Kovapanosvaiheessa tutkitaan kehon ja mielen yhteistoimintaa

Ratavaiheessa ammutaan paljon laukauksia, jolloin pakkohermotetaan edellä lueteltuja ja vahvistetaan sen myötä varsinaista ampumataittoa.

Aseiden ja ampu- maotteen kontrolli useamman laukauksen aikana.

- **Ammuntarytmin muutos** ammuttaessa eri etäisyyksille.

Osumakertoimen avulla tapahtuva ampuma **Stressitekijän** luomisella ampumataidon vahvistamiseen.

Toveritarkkailulla haastetaan oppimisprosessi

Kurssilla tutkitaan suoritustekniikan kehittymistä pienryhmissä mm. analysoimalla videoituja suorituksia. Tavoitteena on haastaa oppijat tutkimaan kehityskohteita suoritussissaan. Näistä vastaavasti versoo kehittämistehtäviä seuraavaan lähipäivään. Kyseessä on siis ”toveritarkkailu” mutta vain

ammunnan tekniseen suori- tttamiseen liittyen. Lopuksi ammutaan, taktisten asekurssien tavoin, kurssi-kohtainen aseluokittainen testiampumakilpailu. Toiminnallisen ampumaurheilun isä, edesmennyt eversti Jeff Cooper, on todennut; ”Se, että omistaa kitaran ei tee vielä soittajaa!”. Tässä hengessä etenemme kohti yhä nopeampia osumia!

Teksti ja kuvat: Hannu Maunula

Tarkka-ammunta 1 -kurssi Kivijärven ampumaradalla

Ampumataito on reserviläisille välttämätön taito, sitä kannattaa pitää yllä, ja se tarjoaa myös uusia ja vaativampia haasteita harrastajille. Tarkka-ammunta on eräs sellainen haaste. Perusteitten hallinta ja harjoittelu tekevät mestarin, mutta oppi siihen on kuitenkin aloitettava alkeista.

Ykköstason tavoitteena on kouluttaa kurssilaiset hallitsemaan tarkkuuskiväärin turvallinen käsittely ja huolto. On tiedettävä komppanioiden kokoonpanot ja tarkka-ampujien tehtävät eri organisaatioissa.

Koska tarkka-ampuminen on parhaimmillaan tiimityötä, niin silloin on hallittava tarkka-ampujaparin muodollinen toiminta tuliasemassa, osattava aseeseen kohdistaminen, etäisyyden ja tuulen arviointi, tuliasemakortin laadinta ja tunnettava ballistiikan peruskäsitteet. Oma mielenkiintoinen aiheensa on ampujan milliradiaanikaavan käyttö.

Kun vielä harjoitellaan eri ampuma-asennot tarkkuus-

kiväärillä ja opitaan tuntemaan muut tarkka-ampujan varusteet ja niiden käyttö, niin sen jälkeen kurssilaiset osaavat ampu lyhyiltä alle 300 metrin matkoilta 20 cm maaliin 90 %:n todennäköisyydellä.

Tämä kurssi 7.-8. 3. 2020 Kivijärven ampumaradalla antoi valmiudet osallistua tarkka-ammunta 2 -kursille kiväärillä tai pienoiskiväärillä. Mukana oli myös ilman asetta olleita ampujan kavereita, jolloin molemmat ampuivat vuorollaan toisen toimiessa tähtäjäjänä.

**Teksti: Jouko Liikanen,
kuvat: Pasi Lindroos**

Porin prikaatiin kuuluvien aluetoimistojen alaisten asioiden hoito koronatilanteessa

TIEDOTE Porin prikaati
18.3.2020

Porin prikaatin apulaiskomentaja eversti Riku Suikkanen tiedottaa Suomessa käyttöön otetun valmiuslain vaikutuksista aluetoimistohimme Turussa ja Vaasassa sekä sidosryhmiin ja asevelvollisiin toimialueellamme.

Porin prikaatin reserviläiset ja sidosryhmät, Suomessa on otettu käyttöön valmiuslain mukaisia toimenpiteitä koronaviruksen rajaamiseksi. Puolustusvoimien osalta ilmoitettu, että Puolustusvoimat turvaa toimintansa jatkuvuuden ja valmiuden kaikissa tilanteissa. Muita viranomaisia valmistaudutaan tukemaan tarpeen mukaan. Tällä hetkellä käyttöön otettavat valmiuslain kohdat eivät anna Puolustusvoimille lisätoimivaltuuksia. Porin prikaati turvaa valmiutensa sekä toimintakykynsä täyttää lakisäateiset tehtävänsä kaikissa olosuhteissa.

Porin prikaati on jo aiemmin ryhtynyt toimenpiteisiin koronaviruksen vaikutusten ehkäisemiseksi. Henkilökuntaa ja varusmiehiä vuorotellaan eri tehtävissä tartuntariskin minimoimiseksi. Asevelvollisten koulutuksen järjestelyillä ylläpidetään valmius ja varmistetaan kyky täyttää lakisäateiset tehtävät ja kriittisten tehtävien toteuttaminen. Porin prikaati on johtamisvalmiina ja valmistautuu johtamiskyvyn tehostamiseen tarpeen niin vaatiessa. Porin prikaati valmistautuu tukemaan muita viranomaisia tarpeen mukaan antamalla virka-apua.

Porin prikaatin, kuten koko Puolustusvoimien, kertausharjoitukset (KH) ja vapaaehtoiset harjoitukset (PVVEH) ja osallistuminen MPK:n järjestämään koulutukseen on peruttu toistaiseksi. Virallinen harjoituksen tai koulutustapahtuman peruuttamispäätös tulee

jokaiselle harjoitukseen käsketylle reserviläiselle postitse. Kaikki ulkopuolinen liikenne, esimerkiksi omaiset, vierailut, varuskunta-alueille on kielletty toistaiseksi. Vain varuskunnan kannalta välttämätön liikenne sallitaan. Porin prikaatin hallinnoimien ampumaratojen käyttö on kielletty toistaiseksi Puolustusvoimien ulkopuolisilta tahoilta.

Asevelvollisten valvontaan ja kutsuntoihin liittyvät tilaisuudet, kuten asevelvollisten jälkitarkastukset, kansalaisuuden saaneiden kutsunnat sekä naisten vapaaehtoisen asepalveluksen infotilaisuudet pidetään, mutta ajankohdan tai järjestelyiden osalta sopeutettuna. Lounais-Suomen ja Pohjanmaan aluetoimistot tiedottavat alueensa reservi-

läisiä kertausharjoitus- ja asevelvollisuusasioissa sekä sidosryhmiä yhteistyöasioissa. Reserviläisenä sinulle on tärkeintä tällä hetkellä pitää huolta omasta ja läheistesi terveydestä, jotta sinulla olisi liikkuma- ja toimintavapaus tilanteen sitä vaatiessa. Olen vakuuttunut, että selviämme yhteiskuntana tästä kriisistä. Porin prikaati ja

sen kokonaismaanpuolustuksen eri tehtäviin kykenevät maanpuolustustahtoiset reserviläiset ja sidosryhmät ovat omalta osaltaan tämän takaaajina.

Terveisin,

Eversti Riku Suikkanen

Porin prikaatin
apulaiskomentaja

Arkkipiispa Paarma Tammisunnuntaina Vaasassa: Yhteisöllisyys ja keskinäinen kunnioitus veteraaniemme perinnön ydin

Vaasan ja Pohjanmaan alueellisten veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen perinteinen Tammisunnuntain juhla järjestettiin 26.1.2020 Vaasan Kaupungintalossa Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf:n huolehtiessa tilaisuuden käytännön järjestelyistä. Kaupungintalon juhlaa edelsi seppeleenlasku Kasarmintorin Perinnemuurille. Järjestöjen 20 lipun lippulinna oli mukana seppeleenlaskussa kunnianosoitukseen järjestäytyneenä. Porin prikaati oli asettanut muurille kuuden varusmiehen kunniavartion tapahtuman ajaksi.

Kaupungintalon pääjuhlan juhlapuhujana oli arkkipiispa Jukka Paarma. Paarma on nykyisin mukana veteraanitoiminnassa, hän on Suomen Sotaveteraaniliiton valtuuston puheenjohtaja. Paarman puheen aiheena oli ”Veteraaniemme perintö voimavarana”. Arkkipiispan sanomaa oli saapunut kuulemaan juhlasalin täytteen yleisö.

Arkkipiispa Paarma lähestyi aiheitaan mielenkiintoisella tavalla talvisotavuonna 1940 taotuista rautasormuksista lähtien. Sodan johdosta pulaa oli kaikesta, erityisesti se koettiin rintamalla sotatarvikepulana. Vedottiin kansalaisiin. Olisiko heillä valmiutta luopua kultaesineistä, esimerkiksi sormuksista, niin että kultaa voitaisiin vaihtaa sodassa kipeästi tarvittaviin hankintoihin. Talvisodan ihme toteutui myös tässä keräyksessä, monet kansalaiset luopuivat jopa ainoista arvoesineistään. Sormuksia saatiin kerätyksi noin 315 000 kappaletta. Sen lisäksi keräykseen annettiin 19 100 muuta kultaesinettä. Lahjoitukset sisälsivät yli 1 750 kiloa kultaa. Lahjoittajat saivat tilalle korvikkeiksi halvat rautasormukset.

Arja Rantanen ja kirjoittaja Perinnemuurin seppeleenlaskussa. Porin prikaatin varusmiehet kunniavartiossa, lippulinna hämmöttää taustalla.

Kuva Raimo Latvala

Rautasormuksia jäi sodan aikana vaihtamatta noin 30 000 kappaletta. Historialliset sormukset annettiin vuonna 2006 myyntiin Sotiemme Veteraanit Keräys 2006 -kampanjan hyväksi. Kun alkuperäisiä rautasormuksia jäi keräyskampanjan jälkeenkin vielä vähän varastoon, esittivät veteraanien edustajat viime vuonna, että niitä jaettaisiin tunnustuksena uudelle nuorelle sukupolvelle. Tavoitteena oli siirtää nuorisollemme elävää tietoisuutta sotasukupolven roolista ja merkityksestä Suomen itsenäisyydelle. Ei niinkään itse sodasta, vaan nimenomaan yhteishengestä, valmiudesta luopua jostain omastaan, yhteiseksi hyväksi, oman maan vapauden puolesta. Sormusten jakomuotona on Puolustusvoimien uusi palkitsemiskäytäntö. Hyvin suoritetusta palvelusta luovutetaan jokaisen kotiuttamiserän kohdalla kunkin joukko-osaston valitsemalle yhdelle varusmiehelle tunnustuksena rautasormus ja siihen liit-

tyvä kunniakirja. Kun ensimmäiset rautasormukset viime joulukuussa luovutettiin, oli paikalla luovuttajina myös rintamalla sodan kokeneita veteraaneja, eläviä todistuskappaleita sotasukupolvesta. Arkkipiispa näki veteraanien perinnön näkökulmasta erittäin arvokkaana, että rautasormusta ei jaeta varusmiehelle, joka on menestynyt parhaiten sotilaallisissa harjoituksissa, vaan sen saa oman yhteisön valitsema paras yhteisöllisyyden ylläpitäjä. Siis se, joka on elämisensä tavalla ja toimimisellaan rakentanut yhteisöä. Palkitaan sotaveteraanien hengessä siitä, ettei veljeä jätetä ja että jokaista kunnioitetaan ja annetaan yhteisössä hänelle kuuluva arvo. Tällä tavalla yhteisöllisyyttä vahvistamalla paljasta on ollut esimerkiksi rauhan rakentaja. Arkkipiispa Paarma tarkasteli puheessaan laajasti myös Suomen historiaa sodan ja rauhan vuoropuheluna. Kansamme historian kulussa on sodilla ollut

merkittävä rooli, historiamme jakotetaankin usein niiden mukaan. Vaikka viimeisen parinsadan vuoden aikaiset kaikki sotamme ovat alkaneet maamme ulkopuolisista syistä, isojen valtioiden valtataisteluista, on pieni maamme joutunut vedetyksi eri tavoin mukaan. Suomelle sotien merkitys avautuu siitä, mikä oli seuraus, mitä rauhanteossa säilytettiin tai saatiin. Usein käsitys siitä on alkanut kypsyä, selvitä, tulla tietoisuuteen vasta myöhemmin, hiljalleen. Kokemus sodan koettelemuksista selviämisenä on aina avannut uuden vaiheen, uudet mahdollisuudet, jotka kansamme on osannut käyttää uuden, entistä ehomman yhteiskunnan tai valtion rakentamiseen.

Arkkipiispa Jukka Paarma päätti puheensa maamme tulevaisuuden voimavaran hahmottamiseen. Siinä veteraaniemme yhteisöllisyyttä painottavalla perinnöllä on keskeinen rooli. Arkkipiispaa suoraan lainaten: ”Sotiemme ja veteraani-

nien perinteestä puhuttaessa varjoon jää nykyään liian usein, ehkä itsestään selvänä, se perintö, joka on kaiken sodanjälkeisen kehityksemme pohja. Presidentti J. K. Paasikivi, monissa vaiheissa mukana ollut valtiomies, sanoi siitä astuessaan presidentin virkaan 1946: ”Vapaus ja itsemääräämisoikeus sekä valtakunnan suvereeninen itsenäisyys ovat kaikista korkeimmat arvot, joita kansamme pitää olemassaolonsa ja menestyksensä välttämättömänä edellytyksenä”. Nämä ajatukset, sanoisinko arvot, isänmaan vapaus ja rauha, jotka takaavat elinmahdollisuuksiemme kehittämisen, on kirjattu myös turvallisuuspolitiikkamme päämääräksi.

Kun me näistä arvoista olemme yhtä mieltä, saatamme rauhassa rakentaa ja kehittää yhteiskuntaamme veteraanien jättämän yhteisöllisyyden ja keskinäisen kunnioittamisen perinteen mukaan. Meillä on siinä voimavara, jonka varassa pieni Suomi kestää ja me-

nestyy myös tulevaisuudessa.”

Tammisunnuntain juhlan ohjelmassa tuli 80 vuoden takainen Talvisota monin tavoin esiin. Pursimies Matti Laihon johtaman Laivaston soittokunnan seitsikon ohjelmisto koostui sekä sotaan liittyvistä että itsenäisyyttämme ja vapauttamme korostavista kappaleista. Airi Roppo-nen-Lindroos ja Jussi Hietikko esittivät chileläisen Nobel-runoilijan Gabriela Mistralin 1940 kirjoittaman runon ”Suomalainen sankari”, joka on ylistyslaulu suomalaisten Talvisodassa osoittamalle urhoollisuudelle. Chilen valtio käänsi runon vuonna 2017 suomeksi ja antoi sen maan virallisena lahjana 100-vuotista itsenäisyyttään juhlineelle Suomelle. Runon sankari on Talvisodassa sankarikuoleman kokenut Berliinin vuoden 1936 olympialaisten kultamitalimies, luutnantti Gunnar Höckert.

Peruskoulun yläluokkalaikille ja lukiolaisille syksyllä 2019 järjestetyssä ainekirjoituskilpailussa parhaaksi arvioidun aineen kirjoittanut Onkilahden yhtenäiskoulun oppilas Tuomas Ylimäki esitti juhlassa kirjoituksensa ”Puhe sotaveteraanin haudalla”. Nuorukainen esitti erinomaisen kirjoituksensa selkeästi ja tyylikkäästi. Samalla hän osoitti, että nuorten keskuudessa on henkilöitä, jotka ovat valmiit vastaanottamaan ja vaalimaan arkkipiispan luonnehtimaa veteraaniemme perintöä.

Ilkka Virtanen

Österbottens Försvarsgille
– Pohjanmaan Maanpuolustuskilta

Arkkipiispa Paarma sai Kaupungintalon juhlasalin täyttymään ääriään myöten juhlayleisöstä. Kuva Raimo Latvala

Arkkipiispa Jukka Paarma pitämässä juhlapuhettaan veteraaniemme perinnöstä. Kuva Raimo Latvala

Kenttärata – työtä ja tuskaa, aikansa palvelija 1942-44

”Rakentakaa rautateitä, älkää linnoituksia!” – Helmut von Moltke, sotamarsalkka vuonna 1870

”Kenttärata, rautatien pienin muoto ja niin rakennettu, että sen raide voidaan helposti ottaa irti kannettaviin paloihin ja laskea uudelleen maata sitä erityisemmin valmistelematta taikka varustamatta.” Saksalaisten sotavankityövoimalla rakennuttama kapearaiteinen kenttärata Hyrynsalmelta Kuusamoon oli eräs pieni vaihe suursojaa käyvän maan ja pienen Suomen yhteistyössä.

Mistä kaikki alkoi...

Syksyllä 1941 Saksan armeija alkoi valmistautua sotaan itärintamalla, ja siihen kuului Barbarossa-suunnitelman mukainen tarkoitus katkaista Muurmannerata, joka oli venäläisten tärkeä huoltoreitti Barentsin mereltä Leningradiin.

Talviset olosuhteet aiheuttivat kuitenkin laajamittaisia huolto-ongelmia. Venäläisten kova vastarinta yllätti saksalaiset, ja soinen metsämaasto pysäytti armeijan etenemisen. Pohjoisen Suomen huolto-ongelmia lisäsi se, että autokalustoa ja polttoainetta ei ollut riittävästi. Saksan joukkojen huollon helpottamiseksi päädyttiin rakentamaan kenttärata.

Saksalaisilla oli kokemusta kapearaiteisten (600 ja 750 mm) rautateiden rakentamisesta jo siirtomaa-ajoiltaan Afrikasta ja ensimmäisen maailmansodan länsirintamalta.

Virallinen kenttärataseuritus allekirjoitettiin 3.9.1942, vaikkakin rakennustyöt olivat alkaneet jo aikaisemmin. Siviilit Hyrynsalmella olivat yllättäen nähneet maantiellä saksalaisia sivuvaunullisia moottoripyöriä ja kuorma-autoja täynnä tavaraa pressujen peitossa. Saksalaisia saapui yhä enemmän kaikessa hiljaisuudessa, mutta mitään tietoa heiltä ei herunut, koska yhteistä kieltä ei löytynyt.

Hyrynsalmelta Kuusamoon ulottunut 178 km pitkä kapearaiteinen, raideleveydeltään 750 mm leveä kenttärata oli hyvin merkittävä rakennushanke, josta myös paikalliset yritykset ja siviilit hyötyivät tarjoamalla alihankintaa ja materiaalia saksalaisille pioneeri-insinööreille. Oman tavaraliikenteensä lisäksi saksalaiset toimittivat myytävää myös radan varren suomalaisille kauppoille. Kesällä 1944 Hyrynsalmi – Kuusamo -rata kärsitti pistoraiteineen 208 km liikennöitävää rataa, mikä oli n. 11% kaikista Saksan valmiiksi saamista kenttäradoista.

Saksalaisten kenttärata Hyrynsalmi – Kuusamo väliasemineen.

... ja mihin se loppui

Kenttärataa oli suunniteltu jatkaa Kiestinkiin saakka, mutta tämä jäi toteutumatta sotatilanteen muututtua ratkaisevasti Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Rata vihittiin käyttöön 13.1.1944, ja se tuhoitiin 242 päivää myöhemmin saman vuoden syyskuussa. Saksalaiset aloittivat tuhotyöt 15.9.1944 klo 03:00. Sotilaita tuhosivat kenttäradan asemia ja konepajan, parakit ja varastot sekä kaiken materiaalin, mitä eivät voineet ottaa mukaan.

Paluu kenttäradan maiseen

Viime vuoden syyskuulle suunniteltu Haapajärven-Reisjärven Reserviläisten sotahistoriallinen retki Raatteen tielle ja Kenttäradalle peruuntui, mutta retkenjohtaja Osmo Halonen ja alekirjoittanut päätimme toteuttaa retken kahdestaan. Lokakuun 10:s päivä aamukahdeksalta Osmon metsä-Saappiin Kumisevalla oli lastattu kaikki tarpeellinen, ja matka kohti Hyrynsalmia saattoi alkaa. Hyrynsalmella ajoimme

Saksalaiset linjasivat kenttäradan joskus vesistöjen ja soidenkin yli mäettömiä reittejä etsiessään. Myöhemmin, kun he joutuivat vetäytymään pohjoiseen, radan varrella olleet sillat tuhoitiin ensimmäisinä. Tänä päivänäkin on vielä nähtävissä näitä siltojen jäänteitä. Kuvakaappaus elokuvasta Rata – kuinka sota kohtasi korpikansan

Saksalaisten veturitalin rauniot nykyisen Hyrynsalmen aseman takamaastossa. Kuva: Jouko Liikanen

ensin nykyisen aseman rautatien takaiselle kangasalueelle, missä saksalaisten veturitallit ja lastausalueet sijaitsivat. Kenttäradan rakentaminen oli aloitettu vähin äänin kesällä 1942 Hyrynsalmella ja saksalaisten laatiman linjauksen mukaan jo muutamassa muusakin paikassa Kuusamoon johtavalla reitillä.

Hyrynsalmen kunnantalon ala-aulaan on rakennettu näyttävä pienoismalli silloisesta saksalaisten siirtolastausratapihasta. Siitä hahmotuu koko laajuudessaan sen koko ja merkitys sodanaikaiselle tavaraliikenteelle.

Radan vartta koilliseen

Koska kyseessä oli sotahistoriallinen retki, Osmo opasti sopivasti reitimme varrella olleille muistomerkeille, jotka viestivät omalla olemassaolollaan nykyihmisille niistä rajuisista torjuntataisteluista, joissa vihollisen eteneminen pysäytettiin. Taakse jäivät Haukiperän, Hukkonniemen ja Kylänmäen taisteluiden muistomerkit. Kenttäradan aikainen Vääkiön väliasema oli vielä pari vuosikymmentä sitten puutavaran lastausasema, mutta nyt jäljellä ovat vain suomalaisten rakentaman leveäraiteisen radan kiskot ja huonokuntoinen asemarakennus. Saksalaisten

keveämmät kiskot, ne mitä he eivät ehtineet pohjoiseen vetäytyessään tuhota, jouduttiin luovuttamaan sotakorvauksena venäläisille, samoin kuin kaikki muu saksalaisilta jäänyt eheä kalusto. Nopeimmat paikalliset ihmiset ehtivät kuitenkin realisoida arvokasta rautamateriaalia omiin tarpeisiinsa.

Elämää saksalaisten leirikylässä

Taivalkosken Metsäkylässä meitä saapui tapaamaan sotahistorian harrastaja Tuomo Horsma, joka tiesi kertoa Korvuan leirin elämästä kenttäradan varrella. Korvualla koulutettiin nuorempia miehiä rintamalle, siksi siellä oli laajoja parakkialueita. Saksalaiset

käyttivät paljon hevosia ja muuleja kuljetuksissaan. Korvuallekin tuotiin eläimille junalasteittain korsi- ja korsihevosia suoraan Saksasta. Rehu vietiin Palokummun hevosvarikolle muutaman kilometrin päähän. Heinää kului, Pohjois-Suomen alueella saksalaisilla laskettiin olleen n. 30 000 hevosta tai muulia.

Horsma kertoi, että saksalaiset pitivät tärkeänä hyviä suhteita paikallisten kanssa. Haus der Kameradschaft – toveruuden talo oli yleensä paikka, jossa järjestettiin viihdytystilaisuuksia sotilaille ja paikalliselle väestölle. Täällä Metsäkylässäkin oli paikallisten Laulu-taloksi nimeämä rakennus, jossa

Sotahistorian harrastaja ja paikallinen opas Taisto Horsma esittelee Osmo Haloselle Metsäkylässä sijainneen Korvuan leirin toimintoja. Kuva: Jouko Liikanen

Sodan jälkeen saksalaisten kenttäradan pohjaa käytettiin monin paikoin maanteiden rakentamiseen, mutta kovemmillä maapohjilla sitä voitiin käyttää leveäraiteiseksi rakennettuna esim. puutavarakuljetuksiin, kuten täällä Vääkiön aseman alueella. Kuva: Jouko Liikanen

vietettiin illanistujaisia ja mm. joulujuhlia. Täällä oli myös elokuvateatteri, jossa esitettiin propagandaelokuvien lisäksi saksalaisten viihdytyskiertueitten ohjelmaa ja tanssia. Saksalaisista pidettiin ja heitä arvostettiin, mutta samanaikaisesti heidän tapojaan kohdella vankeja kritisoitiin. Taivalkosken nimismies joutui puhuttelemaan saksalaisia upseereja, koska siviilit, joukossa lapsiakin, olivat nähneet saksalaisten kohtelevan vankeja julmasti. Vankeja yritti aika ajoin karata piikkilangoin rajatuilta leireiltä, mutta kiinni jäädessään heidät joko surmattiin heti tai vietiin hirtettäväksi, varoitukseksi muille vangeille. Tällaisia tapauksia kyläläiset olivat nähneet. Kenttäradan varrella tiedetään olleen useita ns. hirttomäntyjä. Suurin osa pakko-työvangeista oli venäläisiä sotavankeja, joukossa oli myös puolalaisia ja ukrainalaisia työvelvollisia.

Pakkotyö verotti tekijänsä

Itse työ kenttäradan rakentamisessa oli raakaa lihastyötä. Ratalinjalta kaadettiin puut, leikkaukset mäkisillä linjoilla kaivettiin hakuin ja lapioin, soraharjuista hiekat lapioitiin käsin kahden kuution kuuppavaunuihin, pehmeille maille juntattiin paalut miesvoimin, soille tehtiin havupedit, lavotukset ja kapulapohjat käsin. Tämä kaikki kiireesti aika- taulutettuna ja vangit huonosti ruokittuina. Hautoja kaivettiin pitkin koko kenttäradan.

Junnosuon suosit. Pehmeään maastoon jouduttiin lyömään satamäärin paaluja, joita työn tehneet venäläiset sotavangit junttasivat 6 – 7 hengen porukoissa. Työ oli raskasta ja ravinto heikkoa, joten vankeja kuoli ratatyömaan aikana useita satoja. Vankien joukkohautapaikkoja on yhä vieläkin nähtävissä pitkin radan vartta. Tämän vuoksi kenttärata sai paikalliselta väestöltä nimityksen Kuolemanrata. Kuvakaappaus elokuvasta Rata – kuinka sota kohtasi korpikansan

Taivalkoski

Päivän kohteet ja kokemukset kävimme läpi ilalla Taivalkoskella, Vaara Sportissa, joka majoittaa ja muonittaa isompiakin urheilutms. ryhmiä. Nyt saimme käyttöömmee viihtyisän soluhuoneiston, jossa oli yhteinen keittiötila ja kaksi erillistä makuuhuonetta. Saunaankin olisimme päässeet, mutta tämä optio hupeni illan keskustelujen aikana ihan huomaamatta. Hyvää ja ravitsevaa aamupalaa arvostaa aina, niin nytkin, kun Vaara Sportin omistaja ja emäntä Tiina Vinkka ruokki meidät ennen röntästateiseen matkaan starttaamista.

Isokummun asema

Isokummun asema Taivalkoskella oli vilkkain tavaliikenteen väliasema kenttäradalla. Tavara kulki sekä kenttäradan leireihin, että asemalta maantietä pitkin eteenpäin. Aseman alue muistutti aikalaisten mukaan pientä kaupunkia, aggregaatit tuottivat sähköä rakennuksiin, oli katuvalotkin. Aseman seudun rakennukset oli tehty kappalevarasta, suomalaisten aliurakoitsijoiden rakentamia. Tällä asemalla oli useita eri kansallisuksia saksalaisten lisäksi, oli puolalaisia ja ukrainalaisia työvelvollisia, venäläisiä sotavankeja ja muita kansalaisia saksalaisten valloittamilta alueilta. Työvelvolliset asuivat pyöreissä vaneriteltoissa, vangit pyöreistä puista rakennetuissa asumuksissa piikkilanka-aitojen takana tarkasti vartioituna. Isokummussa toimi oma saha, mutta myös paikalliset ihmiset toimittivat lautta ja lankkua saksalaisille omilta sahoiltaan. Kaupankäynti kannatti. Myös kyläläiset kävivät vaihtokauppaa saksalaisten sotilaiden kanssa. Sokeria, tupakkaa ja lampuöljyä vaihdettiin voilla, maidolla, perunoilla, kalalla ja riistalla. Kyläläiset saattoivat saada myös saksalaisten lääkäri- ja parturipalveluja. Puolalaisten ja ukrainalaisten työvel-

vollisten kanssa vaihdettiin yleensä käsitöitä leipään, perunoihin ja kalaan. Venäläisten vankien kanssa kaupankäynti oli ankarasti kielletty. Sotatilan aikana saksalaiset sotilaat varautuivat aina puolustamaan asemaansa. Leirejä vartioitiin yötä päivää, sekä ns. vartiokusesta että kiertävin vartioin. Leirimaastoon kaivettiin juoksuautoja ja lähipuolustuspoteroita. Kyläläiset kuitenkin pääsivät liikkumaan Isokummun leirialueella kohtalaisen vapaasti, sijaitsihan leiri neljän tien risteyksessä.

Puolan valtion muistomerkki

Taivalkosken kunta on pystyttänyt vuonna 1994 Isokummun aseman laidalle muistomerkkin kenttäradan uhrien muistolle. Puolan valtion edustajien vuona 2015 paljastamassa muistolaatassa lukee: ”Lähes neljänsadan puolalaisen muistolle, jotka tuotiin Suomeen pakkotöihin Hyrynsalmen – Kuusamon kenttäradan rakennustyömaalle vuosina 1942-1944.”

Veturipaja

Isokummun veturipajalla korjattiin ja huollettiin kenttäradalla käytössä olleita yhdeksää höyry- ja 35:ttä dieselveturia. Höyryveturit olivat KLD-11 -tyyppiä, teholtaan 140 hv, kun taas KML-3 -tyypisten kolmiakselisten dieselvetureiden teho oli 130 hv. Tehokkaampia höyryvetureita käytettiin mäkisemmillä osuuksilla Taivalkoskella. Veturien keskinopeudet kenttäradalla

la olivat vaatimattomia, n. 18 km/t.

Kainuussa ja Koillismaalla riittää nähtävää

Kenttäradan lisäksi kahden miehen partiomme pyörähti vielä Kalle Päätalon maisemissa, Ruhtinansalmessa ja Juntusrannalla, kaikki paikkoja, joilla on oma erityinen sanomansa kerrottavana nykyihmiselle. Reserviläinen tutkii seutu- ja sotilaan silmin, siviilille avautuvat ihmisten ja elämisen olosuhteet eri tavalla, varsinkin meille, jotka asumme täällä rajaseutujen tukialueilla.

Eräs ihmiskohtalo

Eräs puolalainen työvelvollinen satojen muiden joukossa, Jozef Molka, kenttäradan Inkeen asemalla Taivalkoskella kovaa työtä ja elämää kokenut mies kirjoitti muistelmissaan sodan jälkeen: – Omistan tämän maanmiesteni perheille, lapsille ja lastenlapsille, joiden omaiset, kaukaisen pohjoisen maan tuulen ja pakkasen pieksäminä, huolimatta ajoittaisista epätoivon hetkistä, elivät kotiinpaluun toivossa. Tuhannet eivät koskaan palanneet koteihinsa.

Teksti: Jouko Liikanen

Lähteet:
Osmo Halonen
Taisto Horsma

Kauhanen:
Sotilas, siviili ja sotavangi

Molka:
Sota minun muistoissani

Resiina-lehti 4/90

Rata – kuinka sota kohtasi korpikansan

(Dokumenttielokuva)

Bundesarchiv, Bild 1011-107-1312-20
Foto: o. Ang. | Dezember 1943

Saksalaisilla oli leirien lähellä kenttäradan varrella lähipuolustusasemia, jonne kaivettiin tällaisia kahden miehen poteroita, ampumasuunta oletetun vihollisen suuntaan

"Emme askeltakaan väistyneet taistelussa isänmaan vapauden ja inhimillisyyden puolesta"

Nämä sanat on kaiverrettu Haapajärven sankarihautausmaahan toiseen muistomerkkiin, vuoden 1918 Vapaussodan muistomerkkiin. Siitä löytyvät myös sanat "Eestä uskon isänmaan ja kalliin vapauden". Kansallisella vapaudella on ollut valtava merkitys suomalaisille itsenäistymisen jälkeen, sitä on puolustettu sotaankin turvatuin äärimmäisin keinoin.

Keskipohjalaisten maakunnallinen Tammisunnuntain juhla järjestettiin tänä vuonna Haapajärvellä. Kirkko täyttyi paikallisesta kirkkovaestä ja 85:stä kutsutusta, jotka messun ja kahdelle sankaripatsaalla tapahtuneen seppelleenlaskun jälkeen siirtyivät parinsadan metrin päässä sijaitsevaan seurakuntakotiin, missä päivän pääjuhla vietettiin.

Tervehdyspuheessaan everstiluutnantti evp. Esko Hirviniemi palautti mieliin Haapajärvellä lapsuutensa viettäneen presidentti K. J. Ståhlbergin vaikutuksen oikeusoppineena ja perustustalain vahvana kannattajana. – Suomalaiset luottivat vapaussodan jälkeen lain turvaan, demokratia vahvistui ja koululaitoksenkin sivistävä vaikutus yhdisti kansaa silloin kun rivit täytyi jälleen yhdistää; nyt ulkoista uhkaa vastaan talvisodan aikana, tiivistä Hirviniemi. Juhlapuheen pitäjä, kaupunkineuvos Maija-Liisa Veteläinen lähestyi tammisunnuntain teemaa 5-vuotiaan kummipoikansa mielikuvien kautta. Lapsi oli sotaveteraani-isopapan haudalla kokenut voimakkaasti suomalaisten kamppailun ylivoimaista vihollista vastaan ja tunsu Suomen selvinneen voittajana. Runsaasti suomalaisilla olikin voitettavanaan, sekä rakentaessaan vasta itsenäistynyttä valtiota ras-

Everstiluutnantti evp. Esko Hirviniemi laski seppelleen Haapajärven kaupungin edustajan kanssa sankarihautausmaan uudemmalle, talvi- ja jatkosotien muistomerkille. Samaan aikaan Vapaussotien Keski-Pohjanmaan perinneyhdistyksen pj Jari Myllymäki ja kaupunkineuvos Maija-Liisa Veteläinen suorittivat saman seremonia vuoden 1918 sisällissodan muistomerkillä.

kaan sisällissodan jälkeen, että kootessaan voimansa yhteisen uhan edessä, näistä kaikista kuitenkin selvinneenä.

– Vapauttamme eivät puolustaneet vain miehet, myös kotirintamalla miesten työt tehneet naiset, lotat omissa tehtävissään ja Martta-järjestön vapaaehtoiset pitivät yhteiskunnan rattaita pyörimässä niin maaseudulla kuin kaupungeissakin, muistutti Veteläinen. – Kun sota loppui ja miehet palasivat viimeiseltäkin rintamalta Lapista, alkoi Naisien sota! Tällä painokkaalla lauseella juhlapuhuja viittasi niihin vuosikymmeniä kestäneisiin sotilaiden perheiden ja puolisoitten kokeuksiin ja kärsimykseen, joita tuhannet traumatisoituneet sotilaat siviiliin palatessaan aiheuttivat läheisilleen. Onneksi valtaosa miehistä palasi terveenä. –Suomea ei michitetty,

väki sidottiin maahan ja tehdastyöhön, siirtoväkemekin asutettiin. Kansan elinehtoja parantavia lakeja laadittiin, koulutusta kehitettiin. Elintaso nousi, hyvinvoinnista pääsivät yhä useammat osalliseksi; tämä kaikki on meidän voittoamme. – Tänä olemme maailman kärkimaita, EU:n jäsen, rauhanturvaamiseen ja kriisinhallintaan osallistuva arvostettu maa, jopa maailman onnellisin maa. Tämän kaiken me voitimme, summasi kaupunkineuvos Veteläinen pohtiessaan kummipoikansa lapsenriemuista käsitystä viime sotiemme voittamisesta. Ei tammisunnuntain juhla Haapajärvellä ollut pelkkää puheiden pitoa. Yleisö pääsi nauttimaan tasokkaasta musiikista, jota tarjosivat Haapajärven – Reisjärven laulumiehet, Veera Ranua pianoineen ja Iida Sikala selloineen sekä upeaa-

ninen Niilo Pihlajamaa lauluineen Pekka Pirosen säestämänä. Voimme olla ylpeitä oman kulttuurimme harrastamisesta kaikilla sen osa-alueilla, niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin.

Vapaussotien Keski-Pohjanmaan perinneyhdistyksen puheenjohtaja Jari Myllymäki ja eversti evp. Heino Pikkukangas jakoivat juhlassa huomionosoitukset ja muistamiset seuraaville yhteisöille ja henkilöille:

Haapajärven kaupungille ja seurakunnalle lahjoitettiin perinneyhdistyksen historiikit muistoksi tapahtumasta.

Vapaussodan Perinneyhdistyksen Sininen Risti: rovasti Kari Tirola, päätoimittaja Ilmari Luhtasela, kappalainen Mika Katajamäki ja liikuntasihteeri Jarmo Eronen.

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piirin kultainen ansiomitali: kapteeni (res.) Timo Karvonen, luutnantti (res.) Raimo Palomäki ja vääpeli (evp.) Niilo Pihlajamaa.

Pöytästandaari: rovasti Kaija Tirola ja kaupunkineuvos Maija-Liisa Veteläinen. Päättösanoinaan kotiseutuneuvos Juha Eronen antoi ansaitut kiitokset kaikille ohjelmiin ja järjestelyihin osallistuneille. Hän kävi vielä läpi merkittäviä kansamme kohtaloihin ja vapauspyrkimykseen liittyviä lukuja ja tapahtumia. Eronen antoi tunnustuksen ensimmäisen presidenttimme K.J. Ståhlbergin osuudelle itsenäisyysjulistuksen neuvonantajana, perustustalokimme laatijana ja tasavaltaisen hallitusmuodon isänä.

Teksti ja kuvat:
Jouko Liikanen

Kotiseutuneuvos Maija-Liisa Veteläinen nosti esille kotien, kotirintaman ja naisten osuuden kaikkien vaikeiden aikojemme moraalin ja puolustustahdon kohottajana, sankarivainajia ja sodasta selvinneitä miehiä unohtamatta.

Vapaussotien Keski-Pohjanmaan perinneyhdistyksen pj Jari Myllymäki kiinnittämässä Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piirin kultaista ansiomitalia luutnantti (res.) Raimo Palomäen rintapieleen. Sama kultainen ansiomitali luovutettiin myös kapteeni (res.) Timo Karvoselle (oikealla) ja vääpeli (evp.) Niilo Pihlajamaalle.

Paciuksen Suomen laulu Haapajärven – Reisjärven laulumiesten esittämänä ja Pekka Pirosen johtamana oli jylhää kuultavaa salintäyteiselle yleisölle.

Piirin puheenjohtajana vuonna 2020

Tervehdys!

Olen Sami Salmu Kalajoelta, 34-vuotias, likinäköinen, lättäjalkainen, allerginen, vähän astmainen ja atooppisen ihottuman kanssa kamppaileva reservin yliluutnantti ja tulini valituksi piirin puheenjohtajaksi vuodelle 2020. Kiitän luottamuksesta!

Varusmiespalvelukseni suoritin 2006-2007 Jääkäriprikaatin Sissikomppaniassa ja 2. Jääkärikomppaniassa Sodankylässä sekä reserviupseerikurssilla 228 "Sinetti", saaden tiedustelutulenjohtajan ja tykistön tiedustelu-upseerin koulutuksen.

Olen toiminut MPK:n kouluttajana vuodesta 2009 alkaen, kouluttaen ja toimien kurssinjohtajana 2010-luvun alkupuolen sissi- ja tiedustelukursseilla, painopisteen siirtyessä pikkuhiljaa esikuntatyön kouluttamiseen. Toimin Kalajoella reserviupseerikerhon puheenjohtajana sekä MPK:n paikallispäällikkönä. Reserviupseeriliitossa olen parhaillaan toista kolmivuotiskautta liittoval-

tuuston varajäsenenä. Olen myös suorittanut Pohjois-Suomen AVIn ja Kainuun Prikaatin järjestämän 77. alueellisen maanpuolustuskurssin vuonna 2018. Kertausharjoitusvuorokausia on ehtinyt kertyä lähes 70, siihen vapaaehtoiset päälle.

Siviiliammattissani työskentelen projektipäällikkönä ATK Lillhonga Oy:llä Kokkolassa. Ammatilliselta taustaltani olen historian ja yhteiskuntaopin opettaja ja opiskelin pääaineena historiaa Oulun yliopistossa. Tulen siis todistetusti toimien kaikenikäisten lasten kanssa.

Tulini valituksi Kalajoen kaupunginvaltuustoon kaudelle 2017-2021 ja toimin myös kaupunginvaltuuston 3. varapuheenjohtajana. Luottamustoimeni myötä olen myös saanut olla kaupungin edustajana kutsuntalautakunnassa vuonna 2019. Kutsuntalautakunnan näköalapaikalta voin todeta kotikaupunkini nuorista, että pojasta polvi paranee ja että kelpoja tulevia

reserviläisiä on tarjolla jatkossakin.

Vuoden 2020 suunnitelmat vapaaehtoisen reserviläistoiminnan osalta muuttuvat poikkeusolojen vuoksi ikävästi lähes yhdessä yössä, mutta toiminta jatkuu aikanaan. Nyt on aika tehdä lujasti töitä pandemian selättämiseksi.

Pikaisiin jälleennäkemiin!

Sami Salmu

piirin puheenjohtaja

Elämme poikkeusoloissa

Tervehdys, hyvä Pohjanmaan Maanpuolustajan lukija!

Maamme itsenäisyyden ajan eräs historiallinen hetki koitti maaliskuun 18. päivä 2020, kun eduskunta otti valmiuslain käyttöön. Vihollinen on tällä kertaa näkymätön ja nopeasti läsnä kaikkialla. Epidemioilla on kuitenkin elinkaarensa ja normaalioloihin päästään aikanaan. Yhteiskunnille tapahtuvien vahinko-

jen korjaamisessa kuluu aikansa, sekä Suomessa että maailmalla.

Koronaviruksen torjunnan lisäksi päivittäin realisoituvana uhkana on ajallemme tyypillinen valheellisen tiedon leviäminen ja levittäminen. Sosiaalisen median alustoilta ja osin pikaviestinsovellusten kautta piilossa pysyen, levitetään myös koronavirusepidemian aikana disinformaatiota, jossa esimerkiksi viranomaisten

toimet kriisin hoitamisessa asetetaan kyseenalaisiksi. Tällaisen toiminnan tarkoituksena on kylvää epävarmuutta ja eripuraa sekä heikentää yhteiskuntaa ja sen kriisinsietokykyä, tehden siitä alttiimman ulkovaltojen ohjailulle. Osa toiminnasta on kotikutoista, osa ulkomailta lähtöisin ja valtiojohtoista.

Mitä voimme tehdä yhteisen turvallisuutemme eteen? Virusepidemian

lyöminen on hidasta viivytystaistelua. Tärkein tehtävä on varmistaa terveydenhuoltojärjestelmän toimivuus ja välttää sen ylikuormitus, jotta jokainen hoitoa tarvitseva sitä saisi. Jokaisella on vastuunsa läheistensä ja yhteisönsä terveyden ylläpidossa, terveydenhuollon ammattilaisten ja muiden viranomaisten antamia ohjeita noudattaen. Valeutisten levittämiseksi on pantava tiukka stoppi.

Piirin alueella olevat reserviläistapahtumat ja harjoitukset on toistaiseksi peruttu ja piirihallitus työskentelee etäkokouksin. Reserviläistaitojen sekä muiden varautumisen ja turvallisuuden taitojen harjoittelu ja ylläpito onkin ainakin kevään ja alkukesän ajan omaehtoista.

Koronakriisistä selvittäään ja tuloksena on yhä paremmin turvallisuudestaan huolehtiva Suomi.

Sami Salmu

reservin yliluutnantti

Keski-Pohjanmaan maanpuolustajien piiri ry:n puheenjohtaja

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piiri ry:n hallitus

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien Piiri ry:n hallitus järjestäytyi 8.1.2020.

Piirihallituksen kokoonpano sekä toimihenkilöt kuluvana toimintavuonna ovat:

Sami Salmu, pj
Sami Pokki, 1.vpj
Seppo Ruotoistenmäki, 2.vpj
Tomi Kurikkala, 3. vpj
Kari Autio
Rauno Hauta-aho
Johan Irjala
Eero Muhonen
Jari Myllymäki

Toimihenkilöt:
Antti Wall,
toiminnanjohtaja
Jouko Liikanen,
päätoimittaja, Pohjanmaan
Maanpuolustaja -lehti

Kaksinkertaisen Mannerheim-ristin ritari nro 52, eversti Martti Ahon muistotaulun paljastusjuhla

”Erinomaisen urheuden, taistellen saavutettujen erittäin tärkeiden tulosten tai erikoisen ansiokkaasti johdettujen sotatoimien palkitsemiseksi voidaan Suomen puolustusvoimain sotilas hänen sotilasarvostaan riippumatta nimittää Vapaudenristin 1. tai 2. luokan Mannerheim-ristin ritariksi.»

Arvovaltainen kutsuvierasjoukko oli kokoontunut Oy M. Rauanheimo Ab:n toimitiloihin juhlistamaan kaksinkertaisen Mannerheim-ristin ritarin nro 52, eversti Martti Ahon muistotaulun paljastusjuhlaan. Aho toimi yhtiön palveluksessa osakkaana vuosina 1949 – 1956.

Kokkolan Reserviupseeriry:n majurikaksikko, Terho Tattari ja Jari Myllymäki, oli ollut muistotaulun alullepanijana, koska yhdistyksessä oli haluttu huomioda kaikki Kokkolaan haudatut Mannerheim-ristin ritarit. Aiemmin muistolaatoilla on Kokkolassa huomioitu kapteenit Paavo Kahla ja Birger Kvikant.

–Suomen lippu saapuu, komensi majuri res. Jari Myllymäki, ja yleisön noustessa seisomaan partiolippukunta Halkokaristen edustajat kantoivat lippumme juhlatilan eteen. Keski-Pohjanmaan konservatorion harmonikkakvartetin esittämä Finlandia-hymni täydensi lipun saapumisen. Majuri res. Terho Tattarin tervehdyssanojen jäl-

Muistolaatta Oy M. Rauanheimo Ab:n toimitilojen ala-aulassa.

keen Mannerheim-ritarien säätiön toimitusjohtaja, everstiluutnantti evp. Pekka Kouri esitti säätiön tervehdyksen juhlaan. Hän kertasi ritarisäätiön arvoniemen myöntämisperusteet ja eversti Ahon toimien esimerkillisyyden koko soittamisaikaan.

Oy M. Rauanheimo Ab:n toimitusjohtaja Joakim

Laxåback painotti yhtiönsä terveisissä Martti Ahon roolia yhtiön osakkaana ja vaikuttajana sen kasvaessa sotien jälkeisessä taloudellisessa tilanteessa. Itsekin reservin upseerina Laxåback näki johtajakoulutuksen avaavan käytännön johtamiseen uuden ulottuvuuden.

Puolustusvoimien terveh-

dyksen juhlaan toi Pohjanmaan aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Mauri Etelämäki. Ammattisotilaana hän kertoi arvostavansa veteraanien panosta viime sodissa, ja heidän esimerkkiään seurataan sotilaskoulutuksessa nykytilanteeseemme soveltaen.

Kaupunginjohtaja Stina Mattilan ja järjestäjien, Kokkolan Reserviupseerien Jari Myllymäen, puheenvuorojen ja huomionosoitusten jälkeen Suomen lippu poistui, ja yleisö siirtyi Rauanheimon tilojen alakertaan.

Keski-Pohjanmaan konservatorion harmonikkakvartetti Raimo Vertaisen johdolla esitti Jukka Kuoppamäen säveltämän Sininen ja valkoinen, ja fanfaarin kajahdettua kaupunginjohtaja Mattila paljasti Mannerheim-ristin ritarin, eversti Martti Ahon muistotaulun. Airueet, Roope Sarajärvi Kokkolan yhteislyseosta ja Martta Leipälä Karleby Svenska Gymnasiumista avustivat.

Teksti ja kuvat:
Jouko Liikanen

Mannerheim-ritarien säätiön toimitusjohtaja everstiluutnantti evp Pekka Kouri.

Reserviläisten edustus.

Kokkolan kaupunginjohtaja Stina Mattila paljasti muistolaatan Roope Sarajärven ja Martta Leipälän avustamana.

Kutsuvierasyleisöä yläkerran juhlatilassa.

Kunniavieraat, sotaveteraanit Olli Hongell ja Ahti Salo.

Talvisodan päättymisen 80-vuotismuistojuhlallisuudet Pedersöressä ja Pietarsaaressa

Pedersöre, hedersvakter / kunniavartio Irjala & Strandvall, bild/kuva L-E Irjala

Pedersöre, minnesstunden leddes av kyrkoherde Hans Häggblom, kyrkokören sjöng och dagisbarn deltog i tillställningen. Muistotilaisuuden johti kirkkoherra Hans Häggblom, kirkko-kuoro lauloi ja päiväkotilapsetkin osallistuivat tilaisuuteen. Bild/kuva L-E Irjala

Jakobstad / Pietarsaari bild/kuva L-E Irjala

Jakobstad / Pietarsaari bild/kuva L-E Irjala

Wikman & Backlund, bild/kuva L-E Irjala

Pedersöre, hedersvakter / kunniavartio Irjala & Strandvall, bild/kuva L-E Irjala

Korona ei lannistanut talvisodan veteraanien muistoa

Ylivieskan seurakunnan, kaupungin ja Sotaveteraanienyhdistyksen järjestämä talvisodan päättymisen 80-vuotismuistojuhla 13.3. uhkasi jäädä toteutumatta koronaviruksen aiheutta-

man yleisötaphtumien massaperumisten takia. Ylivieskalaisten reserviläisjärjestöjen kanssa oli sovittu kunnianosoituksesta sankaripatsaalla kynttilöiden sytyttämisen ja seppeleen-

laskun aikana. Reserviläiset saapuivat ajallaan paikalle, mutta koska partiolaisten ja koululaisten osallistuminen tapahtumaan oli nyt jäädytetty, niin paikalla olleet veteraanienyhdistyksen hal-

lituksen jäsenet ja osa paikalle saapuneesta yleisöstä hoitivat 105:n kynttilän sytytyksen ja paikoilleen asettamisen sankaripatsaan juurelle. Kirkkoherra Eija Nivala

piti myös lupauksensa saapua paikalle, ja hän yhdessä Ylivieskan Sotaveteraanien ry:n puheenjohtaja Jouko Hannulan kanssa laskivat sankaripatsaalle seurakunnan, kaupungin ja Sotave-

teraanienyhdistyksen yhteisen seppeleen, näin talvisodan uhreja muistaen.

Teksti ja kuvat:
Jouko Liikanen

Ylivieskan sankaripatsas Kuoleva soturi on kuvanveistäjä Johannes Haapasalon suunnittelema. Vartiassa Isokoski ja Liimatainen.

Sotilasmestari res. Esa Isokoski ja alikersantti res. Henna Liimatainen olivat vartiassa, kun kirkkoherra Eija Nivala ja Ylivieskan Sotaveteraanien ry:n pj Jouko Hannula laskivat seppeleen Kuoleva soturi -sankaripatsaalle.

Majuri res. Suomisen johdolla liput poistuvat sankarihautausmaalta. Kersantti res. Snåre, yliluutnantti res. Haanpää, alikersantti res. Isokoski ja kersantti res. Pokki seuraavat.

Talvisodan muistotilaisuus Nivalassa

Nivalassa ehdittiin talvisodan 80-vuotismuistojuhla pitää torstaina ennen perjantain

yleisötilaisuuksien peruuttamisia. Kaupungin sankarimuistomerkki on pitkä, joten 105 muistolyh-

tyä voitiin sijoittaa sen alustalle yhteen suoraan riviin.

Öistä tunnelmaa Nivalan sankarihautausmaalla.

Kuva: Eino Mehtälä

SA-Kuva: Pohjois-Pohjanmaan Asevelipiirin vuosikokous. Päivän ohjelma aloitettiin käynnillä sankarihautausmaalla, jolle laskettiin seppele. Oulu 25.3.1944.

Mannerheim-ritarit eilen ja tänään

Mannerheim-ritarien säätiön toimitusjohtaja, everstiluutnantti evp Pekka Kouri. Kuva: Jouko Liikanen

Mannerheim-ritarien säätiön toimitusjohtaja, everstiluutnantti evp Pekka Kouri tietää, mistä puhuu. Hän on ollut 15 vuotta säätiön käytännön asioita hoitamassa ja tuntee tämän päivän tilanteen veteraanityössä. Hänen toimiaikanaan kudesta elossa olleesta ritaresta on enää yksi jäljellä, itsenäisyyspäivän presidentinlinnasta tuttu kapteeni Tuomas Gerdt.

Kun Kourilta kysytään mitä sitten, kun ritareita ei enää ole, hänellä on vastaus valmiina. – Meillä on elossa vielä noin 8 000 veteraania, heistä hieman yli puolet on naisia. Silloin jatketaan samoin kuin nytkin, pidetään perinteistä kiinni, jatketaan perinnetyötä. – Tulkaa käymään ja tutustumaan Askaisten Ritaripuistossa, se on perustettu [Mannerheim-ristin](#) ritarien ja suomalaisten sotaveteraanien kunniaksi. Lähellä on myös marsalkka Mannerheimin syntymäkotia, Louhisaaren kartano.

Säätiö toteuttaa vuosittain 70 – 100 tilaisuutta, etupäässä luentoja ja esitelmää koko Suomen alueella. Maanpuolustukseen liitty-

vät säätiöt, aselajikillat, kirjastot, reserviläisjärjestöt ja -yhdistykset yms. yhteisöt pyytävät tietoa ja materiaalia omiin perinnetilaisuuksiinsa tai julkaisuihin. Ritarisäätiö tukee tutkijoita, historioitsijoita ja kirjailijoita antamalla asiantuntevaa tietoa tai materiaalia heidän käyttöönsä. – Mutta patsaita ja muistomerkkejä me emme rahoita itsellemme, se jää muitten taustayhteisöjen tehtäväksi. Yleensä sukulaiset, yhteisöt, reserviläisjärjestöt tai vastaavat huolehtivat tällaisista omien resurssinsa mukaan, kertoi toiminnanjohtaja Kouri.

Mutta mistä kaikki sai aikanaan alkunsa? Mannerheimin mielestä urhoollisuus oli palkittava sotilasarvosta riippumatta. Tämä oli oikeudenmukaista kaikkien mielestä, joten perustettiin 1. ja 2. luokan Mannerheim-ristit. Paitisi kunniaa, toi ritariristi kantajalleen myös taloudellista etua. Huomionosoitukseen kuului 50 000 markan rahapalkkio, joka vastasi sota-aikaan luutnantin tai kapteenin vuosiansiota. Raha voitiin osoittaa myös sodassa kuolleen ritarin leskelle.

Kaiken kaikkiaan ritariarvo on myönnetty 191:lle sotilaille. Sodan päätyttyä heitä oli elossa 143 henkeä. Kun Mannerheim kuoli vuonna 1951, kaikki ritarit kutsuttiin hänen hautajaisiinsa. Heistä saapui paikalle 117 miestä. Tarinan mukaan eräällä maakunnan ritarella oli hyvin arkiset vaatteet Helsinkiin tullessaan, jolloin ritariveljet keräsivät keskuudessaan kolehdin, jolla sitten ostettiin kaverille kunnan puku hautajaisiin. – To-dellista veljesapua, naurahi toimitusjohtaja Kouri.

Mannerheimin hautajaiset oli alkusysäys säätiön perustamiselle. Sitkeän selvittelyn jälkeen saatiin yhteys kaikkiin elossa oleviin ritareihin. Valtiolta ei saatu avustusta, joten perustettava yhdistys hankki alkupääomansa lähes kolehdeilla. Yhdistys kuitenkin tuki taloudellisesti heikossa asemassa olevia ritareita, heille hankittiin taloudenpitoon työkaluja, tarvittaessa näköön ja kuuloon liittyviä

apuvälineitä. Myöhemmin järjestettiin kesäpäiviä ja kuntoleirejä. Tämä mahdollistui, kun muut toimintaa tukevat yhdistykset ja säätiöt keräsivät tätä varten varoja. Veteraanit ja Mannerheim-ristin ritarit ovat saaneet kokea tylyjäkin aikoja maassamme. 60- ja 70-luvuilla yleinen mielipide oli hyvin nuiva heitä kohtaan, syytettiin sotaintoilusta ja väheksyttiin heidän merkitystään. Presidentti Ahtisaari palautti veteraanit ja Mannerheim-ristin ritarit takaisin arvostettuun asemaan, heidät kutsuttiin 25 vuotta sitten presidentinlinnan itsenäisyyspäivän vastaanotoille, ja siellä heitä nähdään hamaan viimeiseen veteraaniin saakka.

Mannerheim-ritarien säätiön toimitusjohtaja Kouri antoi tämän haastattelun ennen eversti Ahon muistotaulun paljastusjuhlaa. Hän piti vielä iltakuudelta esitelmän Kokkolan kirjaston Hongell-salissa ja osallistui sen jälkeen Vartioliinassa olevan Vapaussotien Keski-Pohjanmaan perinneyhdistyksen pienimuotoiseen tilaisuuteen.

Jouko Liikanen

Mannerheim-risti (yllä 1.lk ja alla 2.lk, Ristikkäiset marsalkansauvat merkitsevät toiseen kertaan myönnettyä II luokkaa) Wikipedia

Mannerheim-ristin ritareita muistettiin

Kokkolan Reserviupseerien edustajat laskivat jouluaaton aaton perinteitä kunniottaen havuseppeleet Kokkolaan haudattujen kolmen Mannerheim-ristin ritarin haudoille.

Kapteenit Kahla, ritari nro 54, ja Kvikant, ritari nro 132, sekä kaksinkertainen ritari eversti Aho, ritari nro 52, saivat muistoseppeleet haudoilleen.

Kuva: Eero Muhonen

Kunniakäynnillä Kirkonmäen sankarihautausmaalla kapteeni Carl-Birger Kvikantin haudalla. Airueina majuri (res) Jari Myllymäki ja luutnantti (res) Timo Järvelä, majuri (res) Terho Tattarin tehdessä kunniaa seppeleen laskun jälkeen

Lapua-Jotos 2020

Lapuan reserviläisjärjestöt järjestävät jotoksen Lapuan Simpsiöllä toukokuussa 16.-17.5.2020 yhteistyössä MPK ry:n (Maanpuolustuskoulutusyhdistys) kanssa. MPK:n internetsivuilta löytyy koulutuskalenteri, jonne tapahtumaan on avattu kolme kurssia ilmoittautumista varten. Kurssit löytyvät helpoiten osoitteesta <https://mpk.fi/>, ja sieltä koulutuskalenteri, josta valitsee yksiköksi Pohjanmaa, jolloin kaikki Pohjanmaan alueen tapahtumat tulevat listatuksi. Tapahtumassa on kolme sarjaa, hinnat per osallistuja: <https://koulutuskalenteri.mpk.fi/Koulutuskalenteri/Tutustu-tarkemmin/id/101225> - Nuoret (15-18 vuotiaat), hinta 20 € <https://koulutuskalenteri.mpk.fi/Koulutuskalenteri/Tutustu-tarkemmin/id/101436> - Naiset, hinta 20 € <https://koulutuskalenteri.mpk.fi/Koulutuskalenteri/Tutustu-tarkemmin/id/101308> - Reserviläiset, hinta 25 €, sisältää patruunamaksun Nuorten ja naisten sarjoihin osallistuminen ei edellytä maanpuolustusjärjestön jä-

senyyttä, suoritettua varusmiespalvelusta tai naisten vapaaehtoista asepalvelua. Reserviläisten sarjaan osallistuvat reserviläiset, jotka saavat tapahtumaan osallistumisesta myös puolustusvoimien myöntämiä rinnasteisia kertausharjoitusvuorokausia. Jotokseen osallistutaan joukkueittain, suositeltava partion koko on 3-4 henkilöä, mutta kahden tai viiden hengen partio voidaan sallia, jos tästä ei aiheudu erityistä haittaa tai etua partiolle. Nuorten sarjaan otetaan myös yksittäisiä ilmoittautuneita mukaan, jos heille käy liittyminen muihin joukkueisiin. Tällä pyritään mahdollistamaan myös yksittäisten nuorten mukaantulo, jos kaveria ei tapahtumaan saa mukaan. Kukin partio kantaa mukanaan tarvittavan välineistön, vaihtovaatteet, ruoan ja juomansa, yms. Reitille on järjestetty muutamia vesipisteitä, joista kilpailijat voivat täyttää juomapullonsa. Jotos alkaa lauantaiaamuna Lapuan Simpsiön hiihtomajalta ja päättyy samaan paikkaan sunnuntaina iltapäivällä, jolloin osallistujille on tarjolla lihaisa hernekeitto ja peseytymis-

mahdollisuus. Tapahtumassa on mukana myös Kauhavan sotilaskotiyhdistys, joka on paikalla lähtöalueella lauantaiaamuna, majoitusalueella samana iltana sekä maalialueella sunnuntaina iltapäivällä. Jotoksen reitin pituus on suunnistustaidoista riippu-

en lauantaina noin 20-25 km ja sunnuntaina noin 15 km. Jotoksen reitti kulkee Simpsiöllä ja sen länsipuolella. Reitin pituus on suunnilleen sama kaikilla sarjoilla. Kilpailijat osallistuvat matkan aikana rasteille, joissa mitataan sarjasta riippuen, joko re-

serviläistaitoja, ja/tai erä- ja retkeilytaitoja. Nuoret ja naiset eivät saa muuttuneen lainsäädännön vuoksi osallistua MPK:n kursseilla sotilaalliseen koulutukseen, joten siksi heidän rasteiltaan on sotilaalliset asiat jätetty pois.

Terveisin,

Kurssinjohtajat:
Marko Kohtala 040 938 8048,
Jani Hantula 040 532 6870
Petri Kojonen 040 545 5704

Kuvat: Jani Hantula

ENSIMMÄINEN VALTAKUNNALLINEN TURPOTIETÄJÄ -KILPAILU KÄYDÄÄN SYKSYLLÄ

Turpotietäjäksi nimitetty jokavuotinen kilpailu innostaa nuoria pohtimaan turvallisuuspolitiikkaa ja pyrkii vahvistamaan nuorison maanpuolustustahtoa. Turpotietäjä-kilpailun järjestävät Reserviläisliitto ja Suomen Reserviupseeriliitto.

Hankkeen ohjausryhmässä ovat mukana myös Historian ja Yhteiskuntaopin Opettajien Liitto ja Kadettikunta. Mukaan tavoitellaan alkuvaiheessa vähintään sataa lukiota ja tuhansia lukiolaisia. Tarkoituksena on tarjota lukiolaisille turvallisuuspainotteinen Oikeusguru ja Talousguru-tyyppinenkilpailu.

Kilpailu on kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa lukiot ja oppilaat kilpailevat alueellisella tasolla. Toiseen vaiheeseen, valtakunnalliseen finaaliin, selviytyy alkukilpailussa parhaiten vastanneet. Finaali käydään talvisodan muistopäivänä 30.11. Helsingissä, jossa valitaan valtakunnan paras Turpotietäjä.

Kilpailu sisältää monivalinta- ja esseekysymyksiä sekä käsitteiden määrittämistehtäviä. Turpotietäjä toteutetaan lukiodien käytössä olevalla Abitti-järjestelmällä. Reservipiirien tehtäviin kuuluu koevastauksien pisteytys essee- ja määrittelytyyppisten tehtävien osalta. Tässä on avuksi arvosteluohje, jonka keskustaso laatii. Valtakunnalliseen loppu-

Ryhmätyön purku MPK:n vapaaehtoisten tiedottajien ja valokuvaajien koulutuspäivillä Ilmasotakoululla.
Kuva: Jouko Liikanen

kilpailuun sisältyy lisäksi suullinen, esittävä osuus.

Kilpailuorganisaatiot koordinoivat paikallisella tasolla

Kilpailun toteuttamista varten reservipiireihin muodostetaan keväällä kilpailuorganisaatiot. Lisäksi nimetään kilpailupäälliköt, joiden tehtävänä on osallistua koulutukseen ja vastata alueen Turpotietäjä-kilpailun läpiviennistä. Organisaation kokoonpanon tulisi olla kilpailupäällikkö + 5 jäsentä, joista ainakin

yhdellä tulisi olla kokemusta opettajan työstä.

Reservipiirien tehtävänä on järjestää Turpotietäjä -kilpailun ensimmäinen vaihe. Kilpailuorganisaation on oltava yhteydessä alueen historian ja yhteiskuntaopin aineopettajiin ja rehtoreihin, tiedottaa paikallismedialle kilpailusta sekä olla yhteydessä alueen muihin maanpuolustusjärjestöihin ja toimijoihin. Kilpailuorganisaatioiden tulisi myös sopia 1-3 tutustumiskäyntiä per vuosi maanpuolustusjärjestöjen ja turvallisuus-

viranomaisten toimintaan.

Alkukilpailussa palkitaan alueen paras lukio, alueen parhaat tietäjät ja lukiodien kolme parasta vastaajaa. Reservipiirien tehtävänä on suunnitella ja järjestää palkintojenjakotilaisuus ja tiedottaa siitä. Lisäksi olisi suunniteltava myös muuta tiedottamista kilpailun järjestelyistä ja tuloksista, tarjota juttuja paikallismediaan sekä kirjoittaa omille verkkosivuilleen ja someen.

Turpotietäjä -kilpailun taustalla ovat mm. Maan-

puolustustiedotuksen suunnittelukunnan vuosittaiset

Turvallisuuspolitiikan erikoiskurssilla nro 48 Panssariprikaatilla pohdittiin yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen hallintaa poikkeusoloissa. Kuva: Jouko Liikanen

mielipidemittaukset, joiden mukaan nuorten maanpuolustustahto on muita ikäryhmiä alhaisemmalla tasolla. MTS:n uusimman 29.1.2020 julkaistun mielipidemittauksen mukaan 56 % alle 25-vuotiaista oli sotilaallisen puolustamisen kannalla, jos Suomeen hyökättäisiin. Vastaavasti yli 50-vuotiaista tätä mieltä oli 74 %.

Turpotietäjä -kilpailun tärkeät päivämäärät

- 12.3.** Piirien kilpailupäälliköiden nimeäminen
- 18.4.** Kilpailupäälliköiden koulutustilaisuus Helsingissä
- 11.-15.5.** Kilpailukutsu lähetetään lukioihin
- 8.10.** Alkukilpailu, jolloin valitaan loppukilpailuun pääsevät ja palkitaan maakuntien parhaat tietäjät
- 30.11.** loppukilpailu, jolloin valitaan valtakunnan paras Turpotietäjä

Muutoksia asevelvollisten koulutuksessa ja lomajärjestelyissä koronavirustilanteen vuoksi

Tiedote 13.3.2020
Puolustusvoimat tekee muutoksia varusmiesten ja naisten vapaaehtoista asepalvelusta suorittavien lomajärjestelyihin, koulutuksen toteuttamiseen sekä kertausharjoitusten järjestämiseen koronavirustilanteen vuoksi. Muutos astuu voimaan 13.3.2020. Viikonloppuvapaat alkavat perjantain sijaan poikkeuk-

sellisesti lauantaina. Samalla siirrytään malliin, jossa yksi kolmasosa palveluksessa olevista on kerrallaan viikon verran lomalla, mitä seuraa kahden viikon palvelusjakso varuskunnassa. Päätökset lomien ajankohdista tehdään joukko-osasto-kohtaisesti. Eri ryhmiin kuuluvien keskinäiset kontaktit varuskunnissa pyritään mini-

moimaan erilaisilla tila- ja liikkumisjärjestelyillä. Asevelvollisten koulutuksen järjestelyillä ylläpidetään valmius ja varmistetaan Puolustusvoimien kyky täyttää lakisääteiset tehtävät ja normaaliolojen kriittisten tehtävien toteuttaminen. Järjestelyn tavoitteena on hidastaa koronaviruksen leviämistä varuskunnissa

ja vähentää varusmiesten altistumisriskiä. Samalla mahdollistetaan varusmieskoulutuksen jatkuminen. Varusmiehiä ja naisten vapaaehtoista asepalvelusta suorittavia informoidaan erikseen järjestelyn vaikutuksista heidän palvelukseensa. Kertausharjoitukset perutaan toistaiseksi. Pääesikunta käskää erikseen

keskeytetyn koulutuksen uudelleen käynnistämistä. Koulutustoimenpiteiden lisäksi Puolustusvoimat on varmistanut johtamisjärjestelynsä sekä muun muassa rajoittanut virkamatkustamista ja lisännyt etätöiden tekemistä läpi organisaation. Tavoitteena on koronaviruksen vaikutusten tasaannuttaminen ja mini-

mointi. Muutokset ovat voimassa toistaiseksi.

Puolustusvoimat |
puolustusvoimat.fi |
info@mil.fi

Kalajoen Reserviläiset ry:n sääntömääräinen

KEVÄTKOKOUS

järjestetään Ravintola Sandy Keltissä 15.4.2020, alkaen klo 19.00.
Ohjelma: Sääntömääräinen kevätkokous ja mitalien jako ansioitu-
neille jäsenille.

Tarjolla pullakahvit.

Terveisin,

Jari Kerola

Kalajoen Reserviläisten puheenjohtaja

Uudistunut Raatteen Marssi

Lauantaina 6.6.2020 Kainuun sotahistoriallisissa maisemissa.

Kälviän Reserviläiset ovat järjestämässä perinteeksi muodostunutta mat-
kaa kyseiseen tapahtumaan ja kutsuvat kaikki halukkaat mukaan, tälläkin
kertaa!

Tapahtuma sopii kaiken ikäisille, vauvasta vaariin ja sukupuoleen katso-
matta. Marssin voi suorittaa juosten, hölkäten, kävelen tai pyöräillen.
Myös niin sanotusti ”moottorimarssina” bussin ikkunasta ihaillen Raat-
teen sotahistoriallisia maisemia ja talvisodan termiä lainaten, ”kaveria ei
jätetä”.

Lauantaiaamuna kukonlaulun aikoina suuntaamme Kokkolasta kohti
Kainuun vaaramaisemia ja palailemme takaisin Pohjanmaan lakeuksille
sunnuntai-iltana. Me Keski-Pohjanmaan hurjat olemme lähdössä jälleen,
otapa yhteyttä ja liity seuraamme.

Odotamme teitä, **TERVETULOA** mukaan ja matkaan!

Lisätietoa saat Internetistä, hakusanalla **Raatteen Marssi**.

Ilmoittautumiset:

matkajohtajana Simo Säippä: 050 327 3013, simo.saippa@gmail.com, tai
Eero Muhonen 0400 681 236, eero.muhonen3@gmail.com

**Muistathan ilmoittautua 15.5. mennessä. Osallistumismaksu 22 euroa
ja jälki-ilmoittautuminen +10 euroa. Maksusuoritukset Raatteen Por-
tilla.**

HUOM! Matka toteutuu koronatilanteen niin salliessa.

Kaikki sotahistoriasta kiinnostuneet!

Tervetuloa mukaan Haapajärven – Reisjärven
reserviläisten järjestämälle sotahistorialliselle retkelle
2.-3.5.2020 Hyrynsalmelle, Taivalkoskelle ja
Suomussalmelle.

Kohteina saksalaisten kenttärata sekä talvi- ja
jatkosodan tunnettuja ja harvinaisia kohteita.

Matkan hinta on 130 €/hlö, joka sisältää matkan
hyvin varustetulla bussilla Haapajärvi-Hyrynsalmi-
Taivalkoski-Suomussalmi ja takaisin, _____
majorituksen Taivalkoskella Vaara Sportissa
1- tai 2-hengen huoneissa, saunomismahdollisuuden,
aamupalan sekä matkaoppaan palvelut.

Lisätietoja ja matkan ohjelma:
Facebook/Haapajärven - Reisjärven Reserviläiset ry

Tiedustelut ja ilmoittautuminen viimeistään 8.4.
puh. 040 747 3183/Hälonen tai sähköpostiin
osmoj.halonen@gmail.com

Kilpailukutsu – Jepen Pytty 2020

Paikka: Haapajärven Varikonrata

Aika: sunnuntaina 24.5.2020, alkaen klo 10.00

Lajit:

Pienoispistooli kaliiperi .22

- viisi koelaukausta ja 5+5+5 kilpalaukausta

Reserviläiskivääri 7,62x39

vain tämä kaliiperi sallittu

- viisi koelaukausta ja 6+6+6 kilpalaukausta
- matka 150 metriä

Palkinnot: Voittajalle vuodeksi kiertopalkinto ja kolme parasta palkitaan.

Sarjat: vain yksi sarja

Maksut: osanottomaksu 10€ /kilpailu

Huom! Ampujilta vaaditaan ampumaharrastevakuutus tai vastaava

Ammunnanjohtaja: Arto Kunelius

Lisätietoja: haapajarvireservilaiset@gmail.com

Tervetuloa!

Kilpailukutsu – Karin Panos 2020

Paikka: Haapajärven Varikonrata

Aika: Sunnuntaina 26.4.2020 alkaen klo 10.00

Johtaja: Rainer Artismaa, puh. 040 760 5310

Lajit:

Reserviläiskivääri 7,62x39

- vain tämä kaliiperi käy, ei esim. .223 tai .308
- ase vakiovarusteinen avotähtäimillä
- ammutaan 300 m, 3+2 koelaukausta ja
- 10 kilpalaukausta
- aseiden oman hihnan käyttö sallittu

Sotilaskivääri ”Pystykorva”

- ammutaan 300 m, 3+2 koelaukausta ja
- 10 kilpalaukausta
- ase vakiovarusteinen sotilaskivääri
- kaliiperi 7,62x53 R, ei muita aseita/kaliipereita
- aseiden oman hihnan käyttö sallittu

Koelaukaukset näytetään ja tarvittaessa ilmoitetaan puhelimella.

Kielletyt varusteet: kaukoputket, vaimentimet ja kiikarit,
ammuntaa tukevat ampujan takit, housut, kengät ja hansikkaat.

Sarjat: yleinen Y ja Y50

Aseet: omilla aseilla

Palkinnot: yhteistuloksen kolme parasta ja lajien kolme parasta

Osanottomaksu: 10€ /laji

Huom! Ampujilta vaaditaan ampumaharrastevakuutus tai vastaava,
metsästyskortin vakuutus ei käy.

Lisätietoja: Rainer Artismaa, puh. 040 760 5310

Tervetuloa!

Keski- Pohjanmaan Maanpuolustajien Piiri ry Piirinmestaruuksien kilpailukalenteri vuodelle 2020

Kilpailulaji	Paikkakunta	Ajankohta	Vastuuhenkilö
Palvelusammunta PA 1,2,3 ja 4	Kokkola Ampumarata	23.5. klo 10.00	Christer Eriksson 040 552 5269
Pienoiskiväärkilpailut Makuu 60 ls ja 3x20 ls	Nivala Pyssymäki	21.5. klo 10.00	Eino Mehtälä 0400 818 378
SRA -kilpailut	Ylivieska Huhmarin a-rata	24.5.	Arto Hautala 044 243 6435
Ruutiasekilpailut LA: RA3 ja res.kenttä, kent- täammunta ja pienoispistooli SU: Sotilaspika- ja isopistooli	Haapajärvi Varikonrata	13- 14.6. klo.09.00	Raimo Palomäki 040 724 5615
Perinneaseammunnat Kivääri + pistooli	Pyhäjärvi Jokikylän a-rata	8.7. klo. 17.00	Seppo Ruotoistenmäki 040 587 0423
Sotilasasekilpailut RK3 ja RK7, sotilaskivääri 300m. ja sotilaspistooli 25m	Haapajärvi Varikonrata	12.9. klo.10.00	Raimo Palomäki 040 724 5615
Kaksoishirvi	Uusikaarlepyy Kovjoen a-rata	6.9. klo 10.00	Johan Irjala 0400 242 014
Ilma-asekilpailut	Ylivieska Ylivieskan lukio	Joulukuu	Esa Isokoski 044 449 2510

Pohjanmaan Maanpuolustaja on
Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piiri ry:n,
Autojoukkojen Keski-Pohjanmaan Kilta ry:n,
Österbottens Försvargille - Pohjanmaan Maanpuolustusilta rf:n,
Vaasan Maanpuolustusnaiset ry:n sekä Keski-Pohjanmaan
Meripuolustajat ry:n yhdistysten tiedotus- ja jäsenlehti.
Talousasiat: Rauno Hauta-aho P. 040 581 7412
rauno.hauta-aho@sok.fi. **Paino:** Botnia-Print Oy, Kokkola

**POHJANMAAN
MAANPUOLUSTAJA**

Päätoimittaja: Jouko Liikanen P. 044 558 2603
paatoimittaja@kpmaanpuolustajat.fi
www.kpmaanpuolustajat.fi

Aineistopäivät:

Talvisodan päättyminen 13.3.
Marskin syntymäpäivä 4.6.
Haminan rauha 1809 19.9.
Itsenäisyyspäivä 6.12.

OSOITTEENMUUTOKSET

RES: (09) 4056 2040
toimisto@reservilaisliitto.fi
RUL: (09) 4056 2054
toimisto@rul.fi

Autojoukkojen Kilta:

Ari Olli 050 375 4257
ari.am.oll@gmail.com
Vaasan Maanpuolustusnaiset:
Raija Koivisto 040 5186639
mpn.vaasa@gmail.com

Österbottens Försvargille:

Ilkka Virtanen 050 537 7909
ilkka.virtanen@uva.fi
K-P Meripuolustajat:
Jari Kivioja 050-5311463